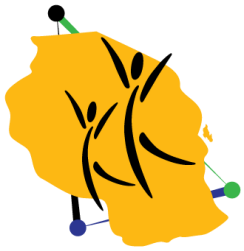

Nyanda za Juu Kusini

Mtiririko wa uwasilishaji

- Takwimu muhimu za mikoa ya nyanda za juu kusini
- Je, FinScope Tanzania 2023 ni nini?
- Idadi ya Watu
- Je, wananchi wetu wanakidhi vigezo vya kutumia huduma za kifedha?
- Matumizi mbali mbali ya fedha
- Hali ya Upatikanaji na Utumiaji wa huduma za kifedha

Mwongozo wa Uwasilishaji

- **Vyanzo vya Takwimu:** FinScope Tanzania 2023
- **Tarehe za kukusanya :** Machi – Aprili 2023
- **Uchambuzi unalenga:** Matokeo ya kitaifa, Mkoa wa Mbeya, Mkoa wa Songwe, Mkoa wa Iringa, Mkoa wa Njombe, Mkoa wa Rukwa na Mkoa wa Katavi.

Je, **FinScope** Tanzania 2023 ni nini?

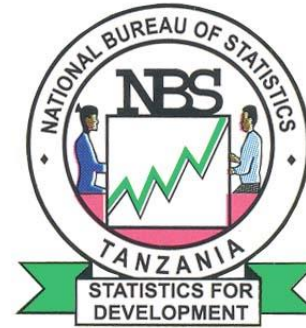
Je, FinScope Tanzania ni utafiti wa aina gani?

Utafiti wa kitaifa wa upande wa mahitaji ambao unatoa ufahamu kamili wa mazingira ya huduma za kifedha na maelezo ya mahitaji ya watumiaji, na tabia zao.

Utafiti huu ulilenga watu wazima kuanzia miaka 16 na zaidi

Kamati ya ufundi

Mbinu zilizotumika katika kuchagua sampuli ya FinScope Tanzania 2023

Maeneo 667 ya utafiti
yaliyochaguliwa kibahati nasibu na
Tume ya Takwimu ya Taifa

Tanzania ina maeneo
103,087 ya kitafiti

Je, tuliwatambuaje Wahojiwa wetu?

Kila eneo la utafiti ni kundi
la takribani kaya 100
zilizoorodheshwa

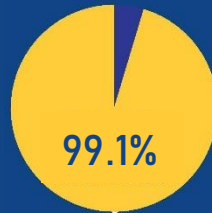
Mtu mmoja mzima (16+)
anachaguliwa kutoka kila
kaya

Kaya 15 zimechaguliwa
kibahati nasibu

Ukubwa wa Sampuli⁹

Maeneo yaliyolengwa:

Maeneo 667 ya utafiti
Wahojiwa 15 kila eneo la utafiti

Sampuli lengwa:

Watoa taarifa 10,005

Maeneo yaliyofikiwa:

Maeneo 667 ya utafiti

Takwimu ujazo
zinaonyesha idadi ya
watazania miaka 16 na zaidi

2023: 34,134,251

2017: 27,864,302

Asilimia ya ongezeko
la watu tangu 2017

Idadi ya watu

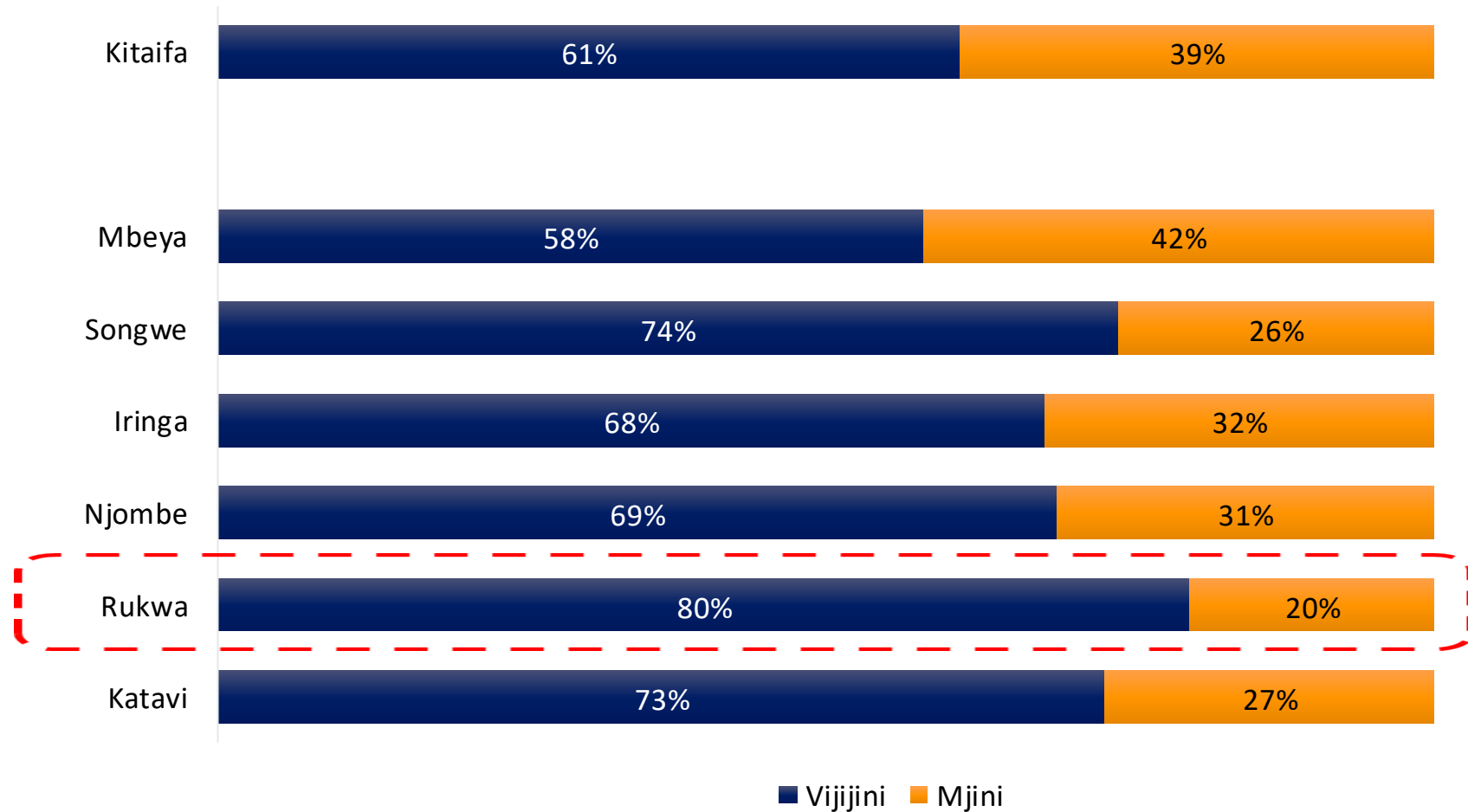
Watu wa Nyanda za Juu Kusini

Elimu, Umri, Jinsia na
Shughuli za Kiuchumi

Wakazi wa Rukwa walio wengi wanaishi vijijini

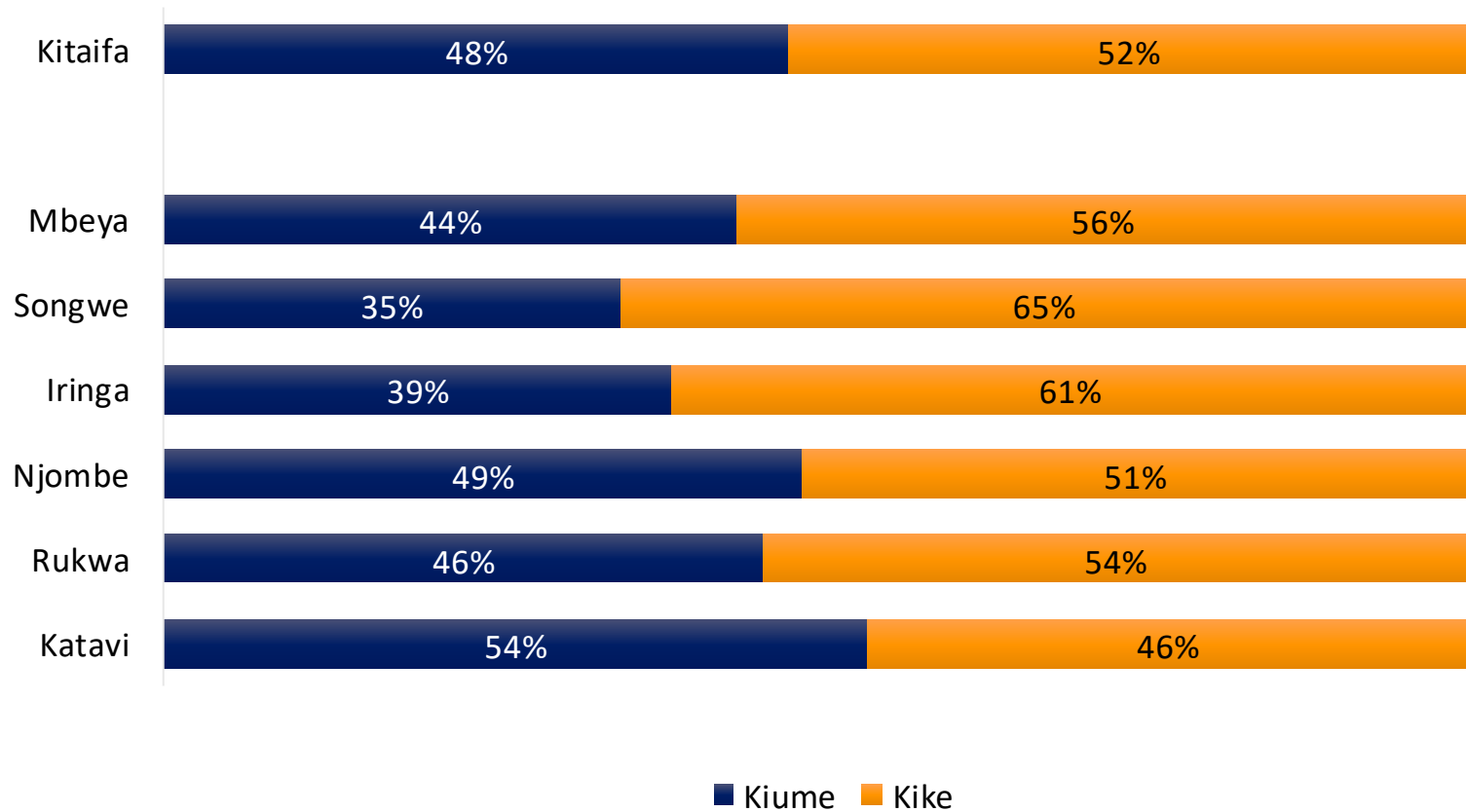
Makazi: Mgawanyo wa Vijijini-Mjini

Mgawanyo wa wanawake na wanaume kwa nyanda za juu kusini

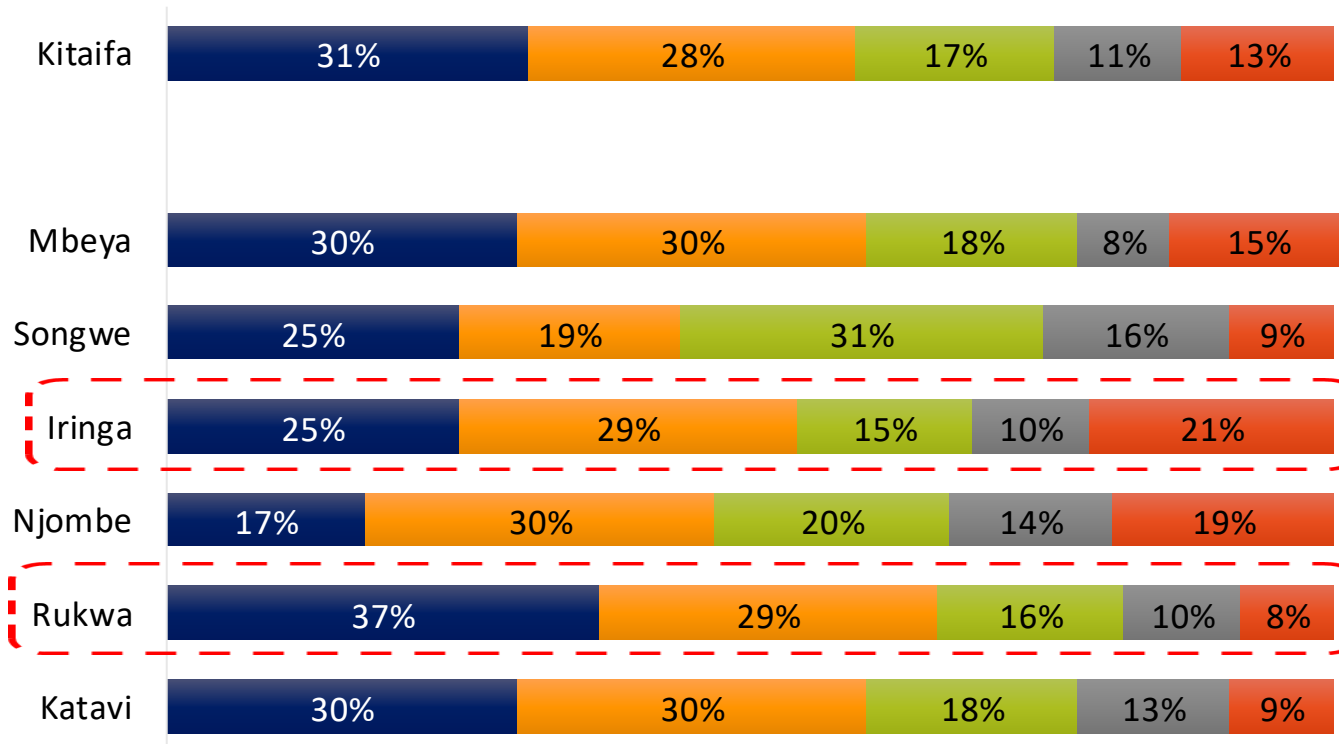
Jinsia: Mgawanyo wa Wanaume-Wanawake

Zaidi ya nusu ya wakazi wa mkoa wa Rukwa wana umri wa miaka 16 hadi 35 huku Iringa ikiwa na wakazi 2 kati ya 10 waliyo na umri zaidi ya 55

Mgawanyo wa umri

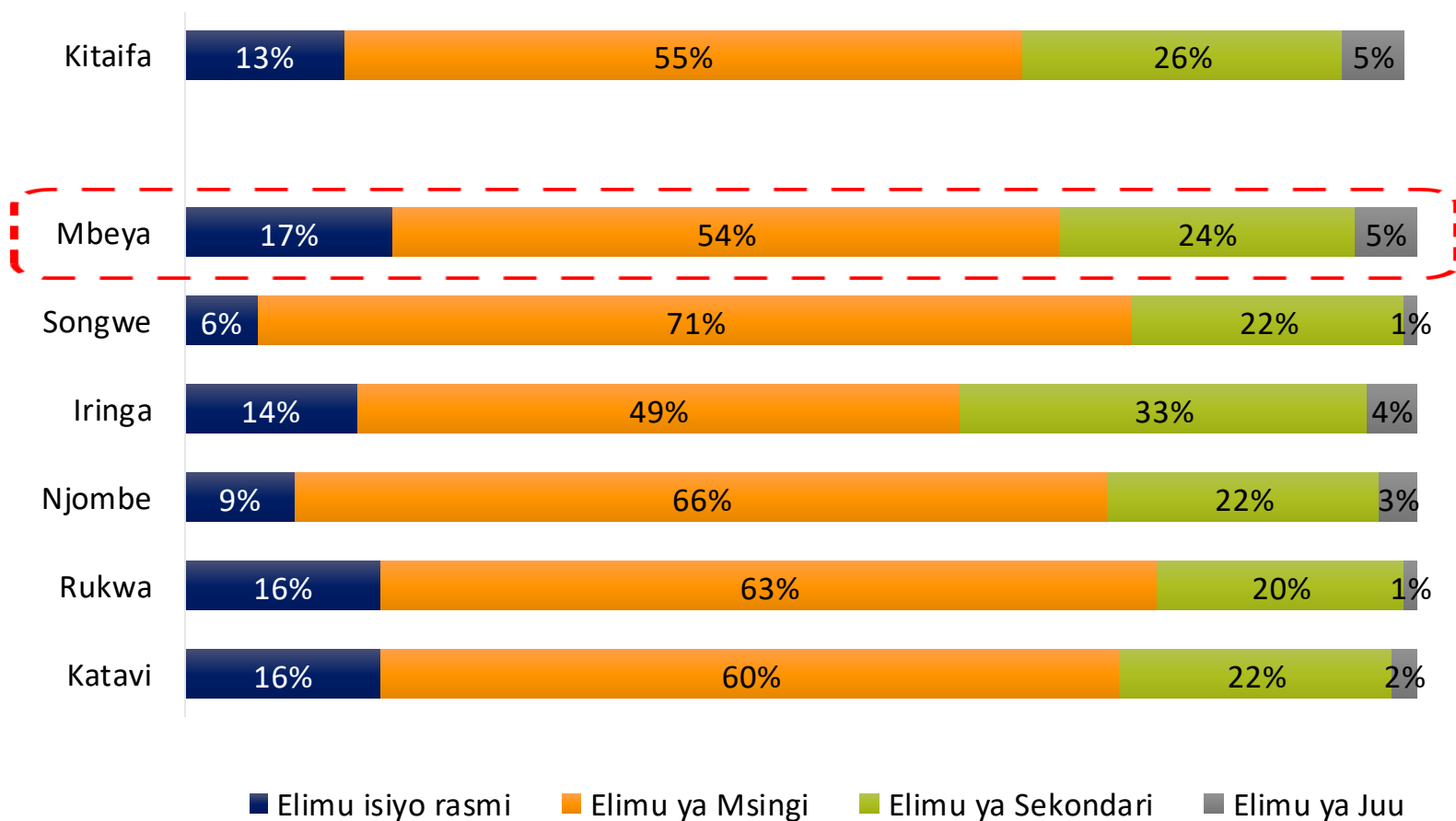

■ Miaka 16 mpaka 24 ■ Miaka 25 mpaka 35 ■ Miaka 36 mpaka 45 ■ Miaka 46 mpaka 55 ■ Miaka zaidi ya 55

Mkoa wa Mbeya unaongoza kwa kuwa na watu wasiyo na elimu rasmi ukifuatiwa na Rukwa na Katavi

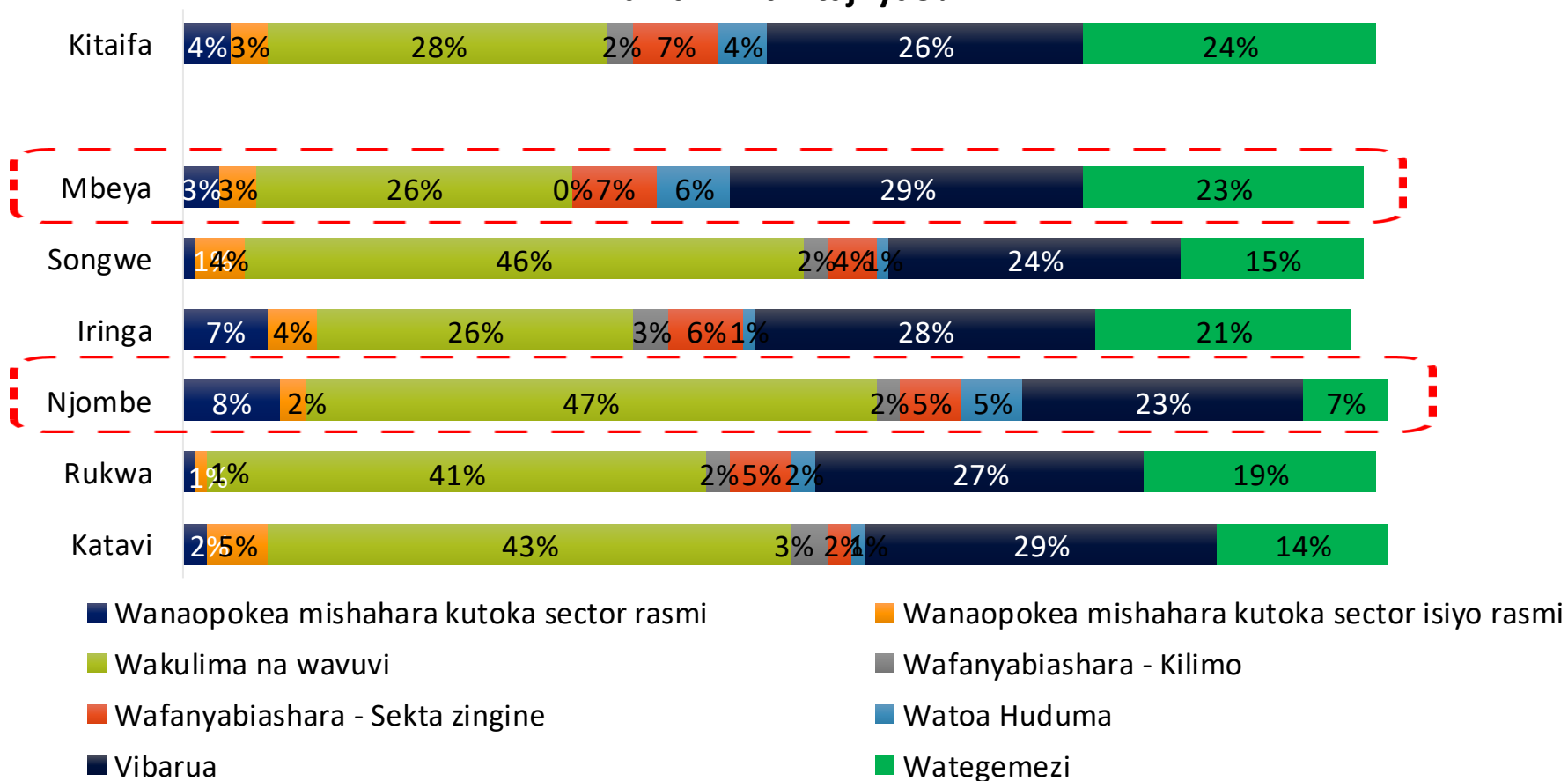
Ngazi ya juu Zaidi ya Elimu

Karibia nusu ya wakazi wa Njombe ni wakulima huku karibia robo ya wakazi wa Mbeya ni wategemezi

Je, ni vyanzo gani vya kipato wakazi wa nyanda za juu kusini wanategemea kukidhi mahitaji yao?

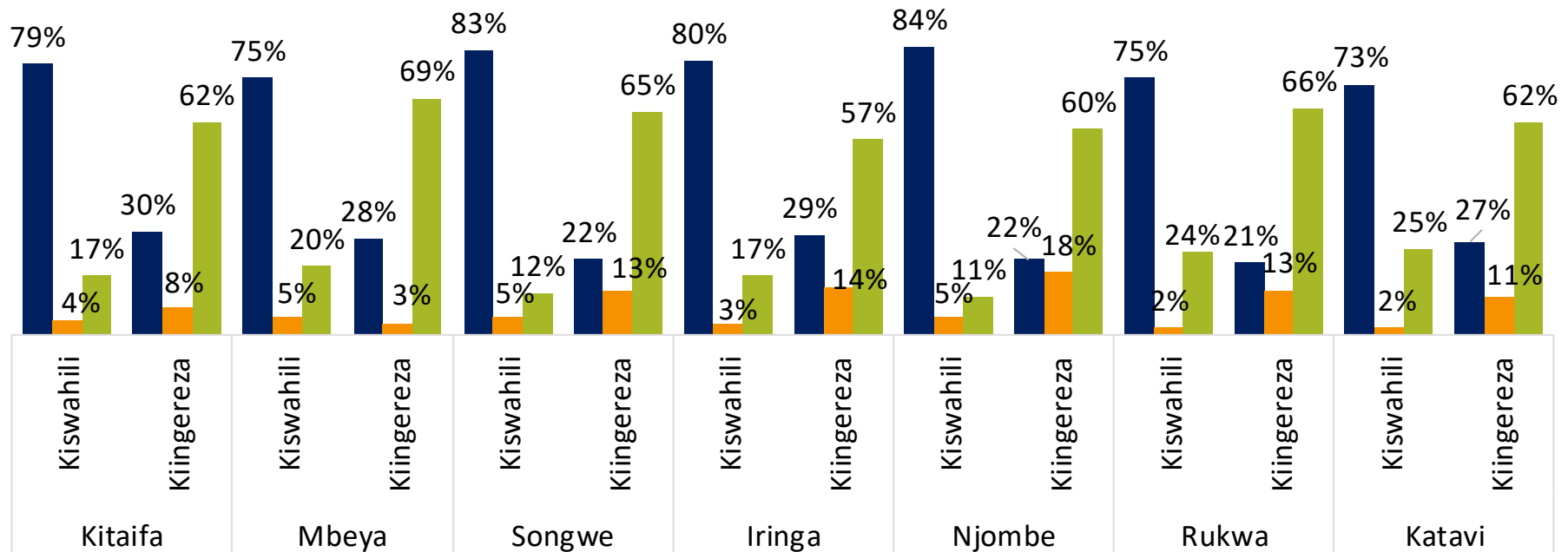

Je wananchi wa nyanda za juu kusini wanakidhi vigezo vya kutumia huduma za kifedha?

Kusoma na Kuandika,
Dhamana, Vitambulisho na
Upatikanaji wa Mtandao

Wakazi wengi wa nyanda za juu kusini hawawezi kusoma wala kuandika kwa lugha ya Kiingereza

Kiwango cha kujua kusoma na kuandika

■ Wanaweza kusoma na kuandika ■ Wanaweza kusoma au kuandika ■ Hawawezi kusoma wala kuandika

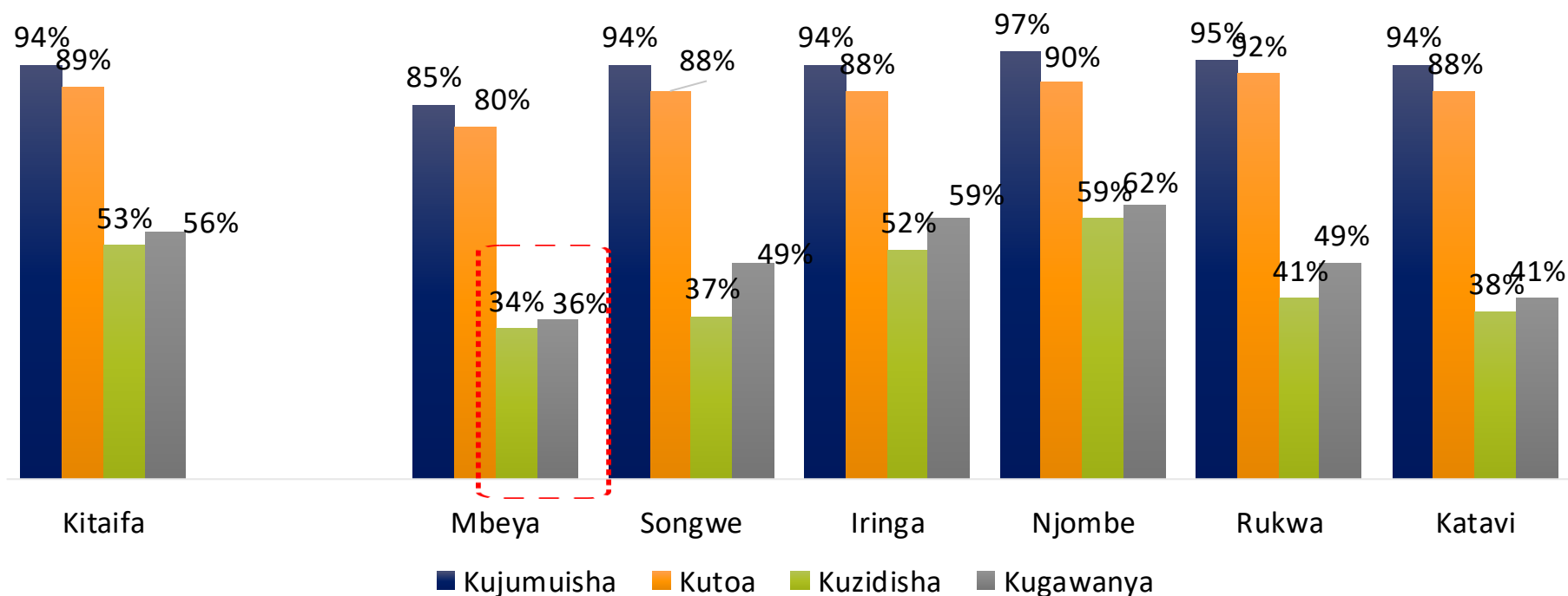
Kiswahili Test:

Unapenda chakula gani? Andika Jibu:

Wakazi wengi wa nyanda ya juu kusini wanaweza hesabu za kujumlisha na kutoa, huku karibia theluthi moja ya wakazi wa Mbeya hawajui hesabu za kuzidisha na kugawanya ¹⁸

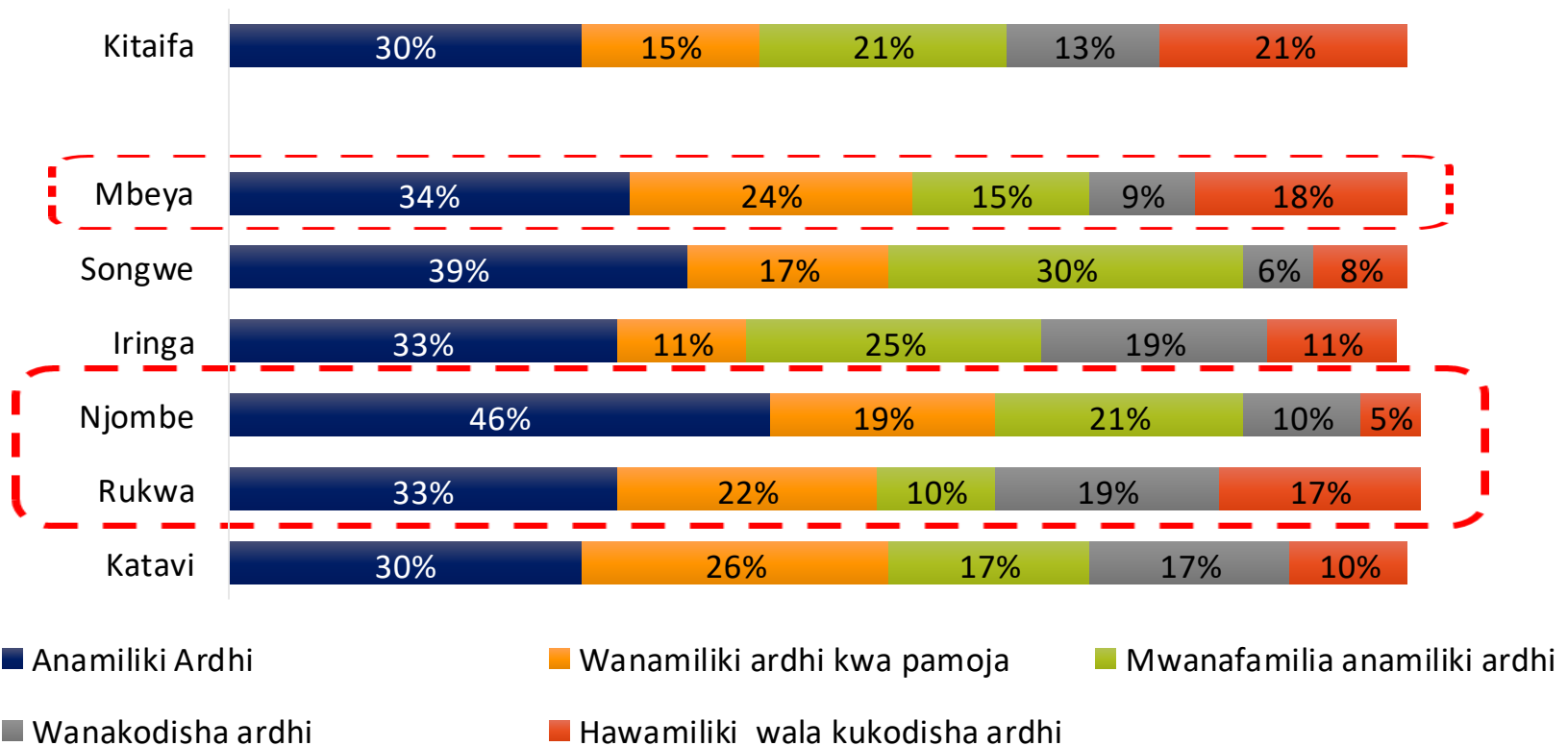
Kiwango cha kujua kufanya hesabu

Swali la hesabu 2: Kuna mtu ana elfu 50,000 ambayo anaitumia kununua chakula cha shilingi 13,000 na nguo za 8,000. Je atabaki na kiasi gani?

Zaidi ya nusu ya wakazi wa Njombe wanamiliki ardhi wanayoishi, huku watu karibia 2 kati ya 10 ya wakazi wa Mbeya na Rukwa hawamiliki wala kukodisha ardhi

Umiliki wa ardhi wanayoishi

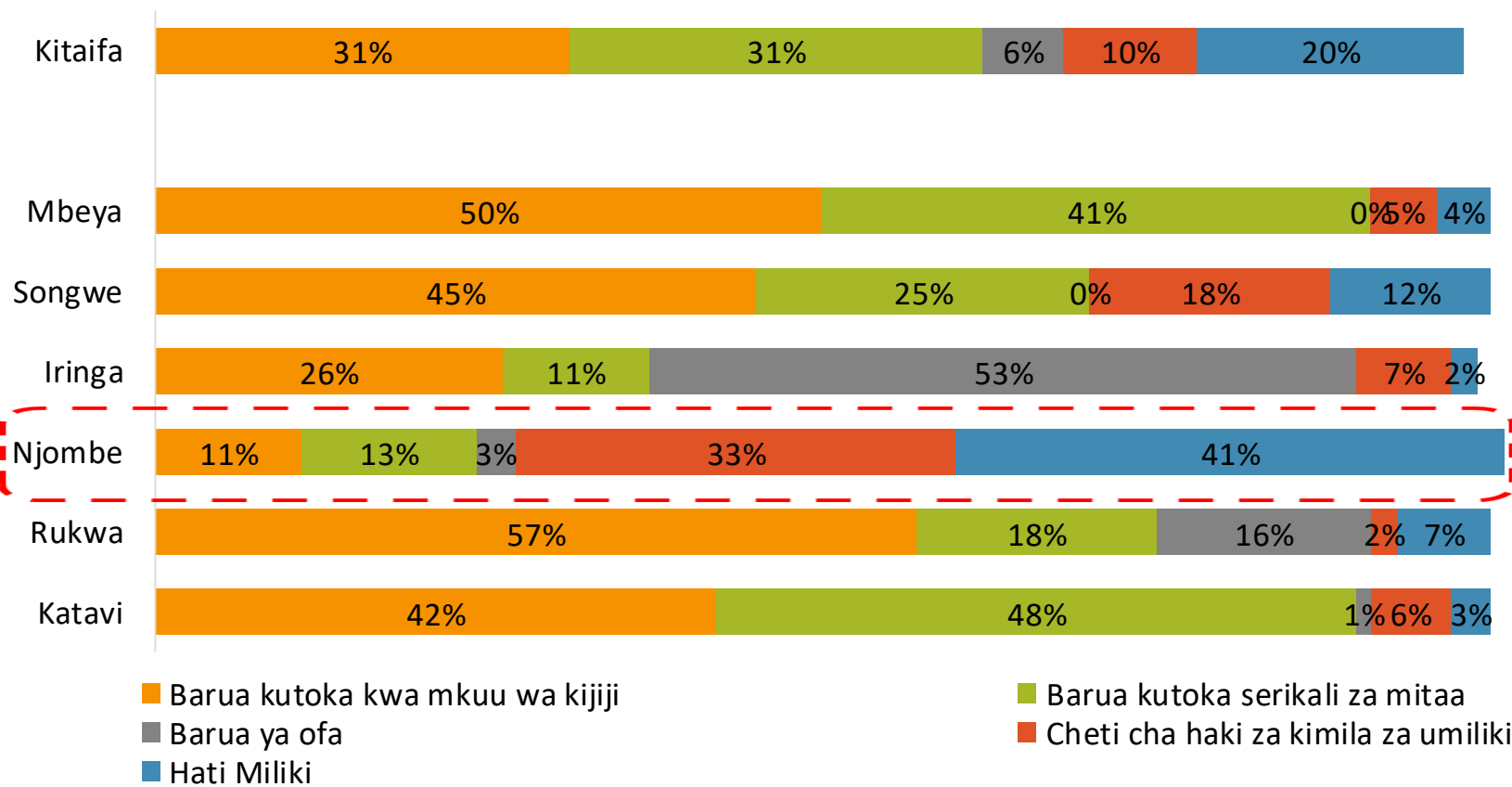

Zaidi ya watu wa 4 kati ya 10 ya wakazi wa Njombe wanamiliki ardhi kupitia hati miliki

Uthibitisho wa umiliki

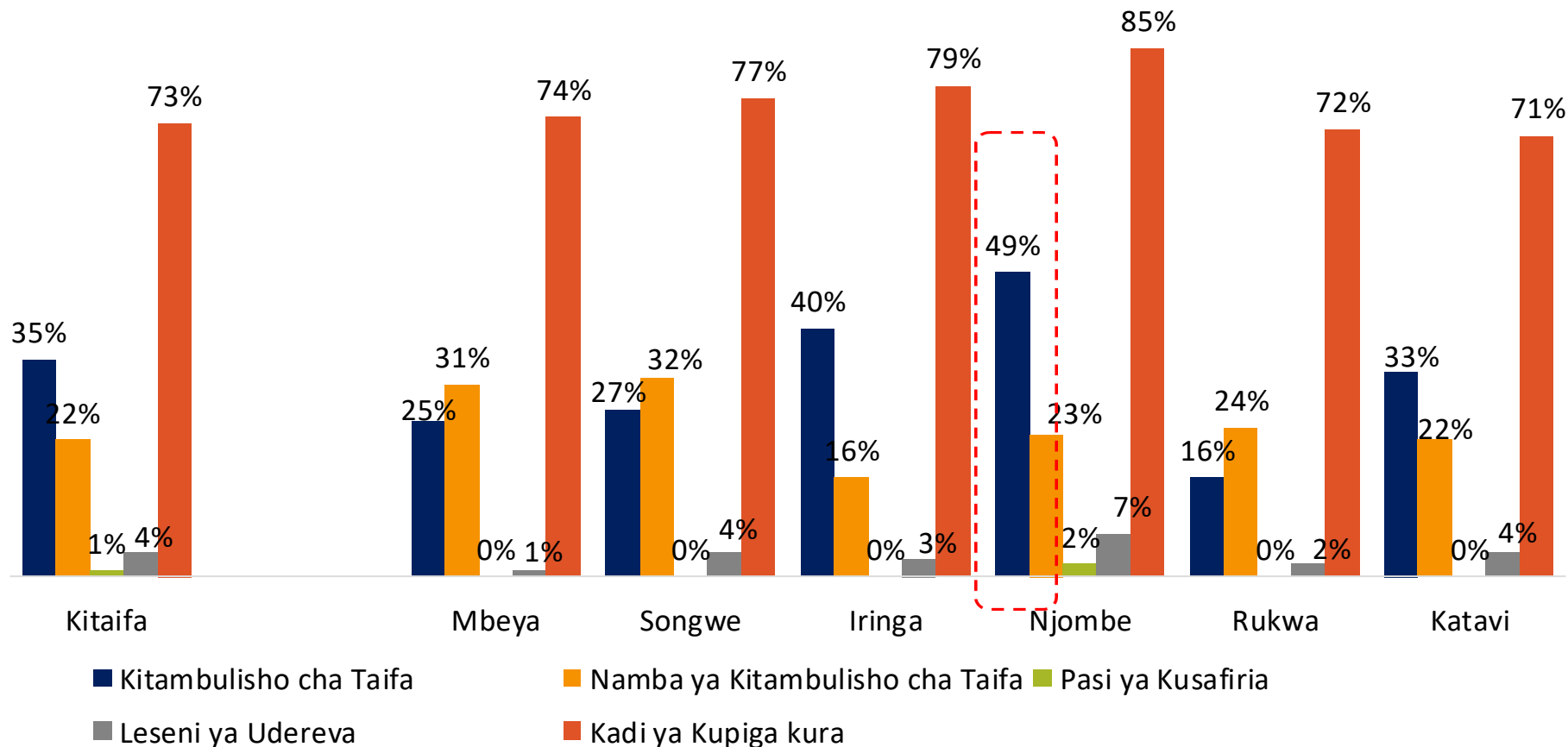
Msingi: wale tu wanaomiliki ardhi

Wakazi wengi wa nyanda za juu kusini wana kitambulisho cha mpiga kura kama aina ya utambulisho na ni mkoa wa Njombe unaongoza kuwa na kitambulisho cha Taifa

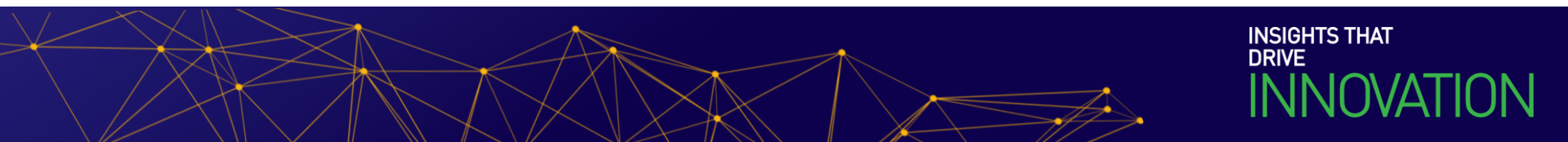
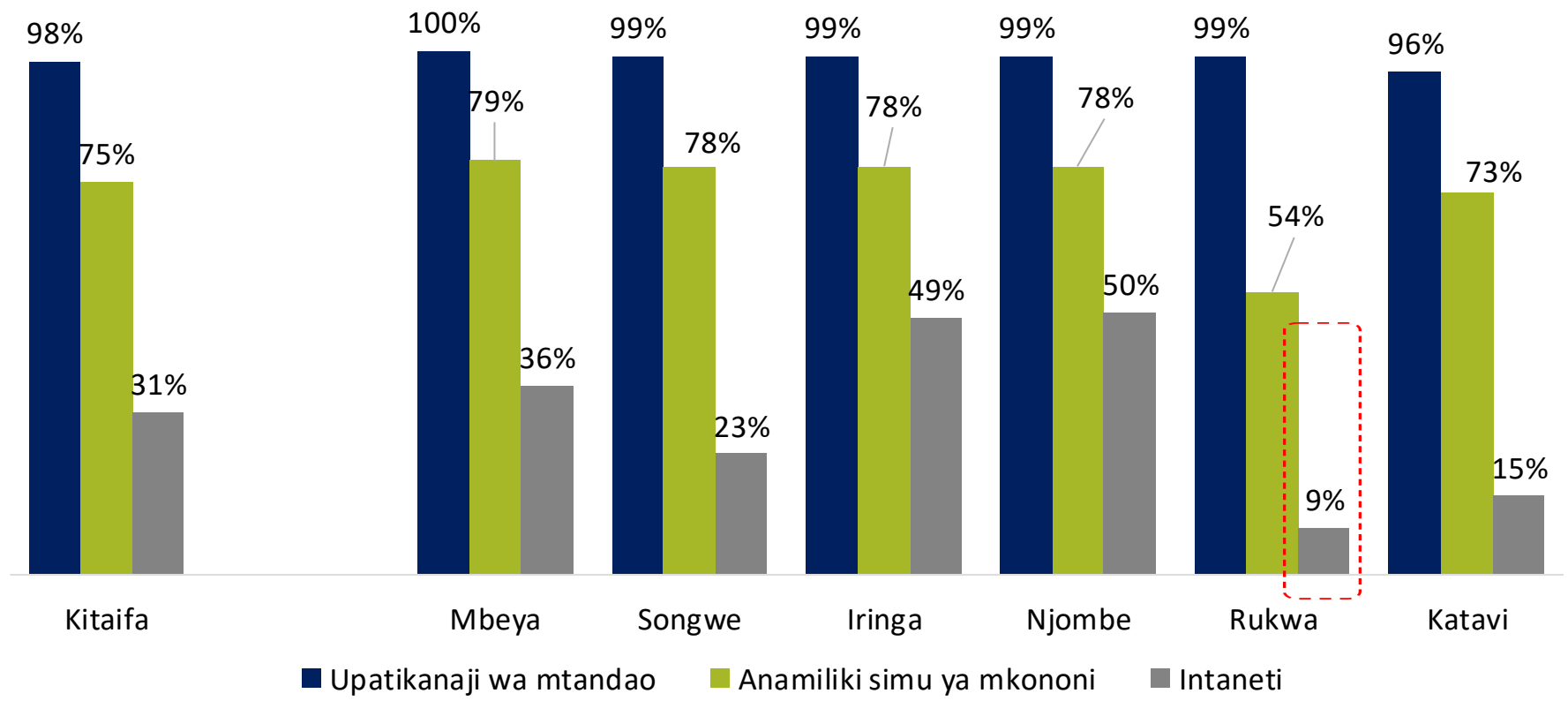
Aina ya utambulisho

Wakazi wa nyanda za juu kusini wameunganishwa kwenye mifumo mbalimbali ya mawasiliano, ila upatikanaji wa intaneti niwashida kwa mkoa wa Rukwa

Mfumo wa mawasiliano

Matumizi Mbali Mbali ya Fedha

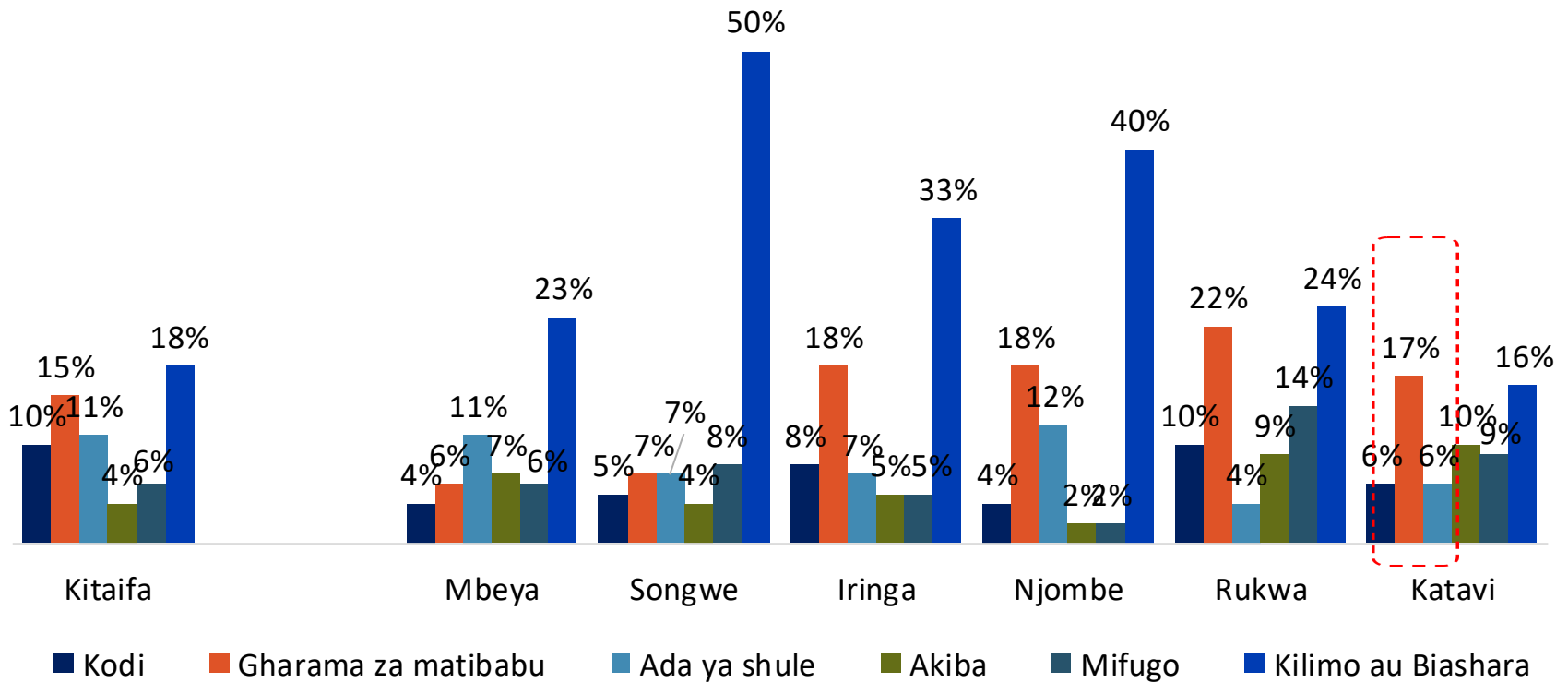
Ni kwa njia gani wananchi wanasimamia pesa zao?

Vyanzo, Gharama, Vipaumbele
na Njia za Kujikimu

Katika mikoa ya nyanda za juu kusini gharama kuu ni za kilimo au biashara huku kwa mkoa wa Katavi gharama kuu ni ni gharama za matibabu

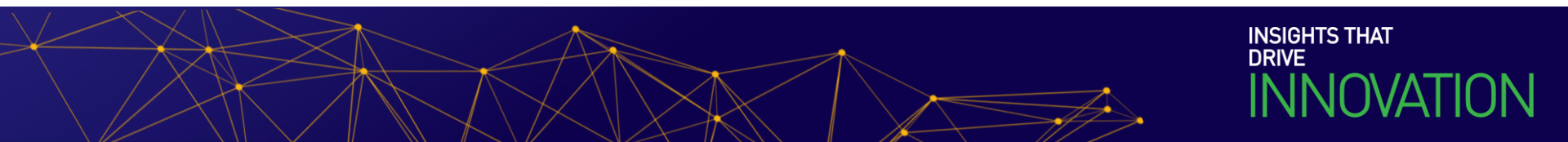
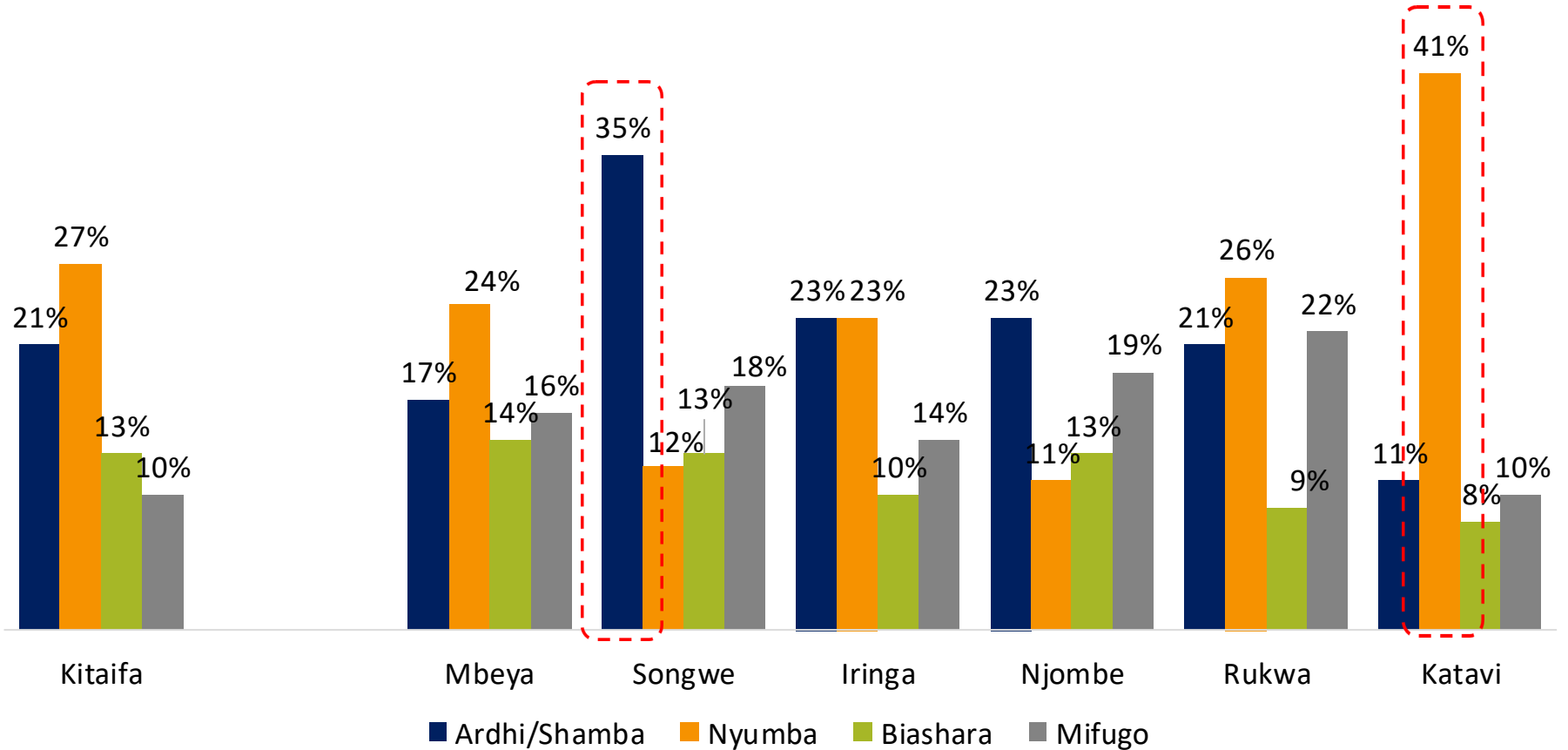
Gharama za juu kwa mikoa yote ya nyanda za juu kusini (ukitoa chakula na mavazi)

Zaidi ya watu 4 kati ya 10 ya wakazi wa Katavi wanatamani kumiliki nyumba huku zaidi ya watu 3 kati 10 ya wakazi wa Songwe wanatamani kumiliki Ardhi/Shamba

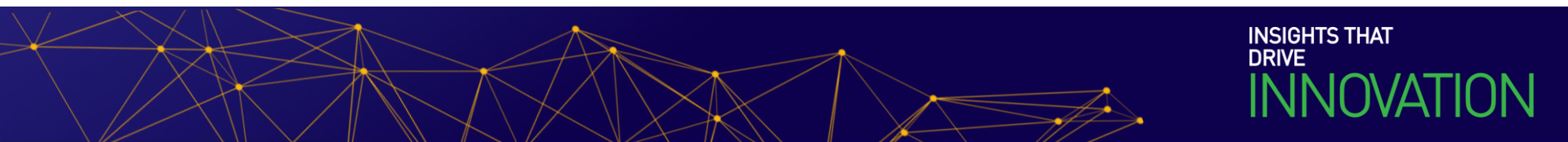
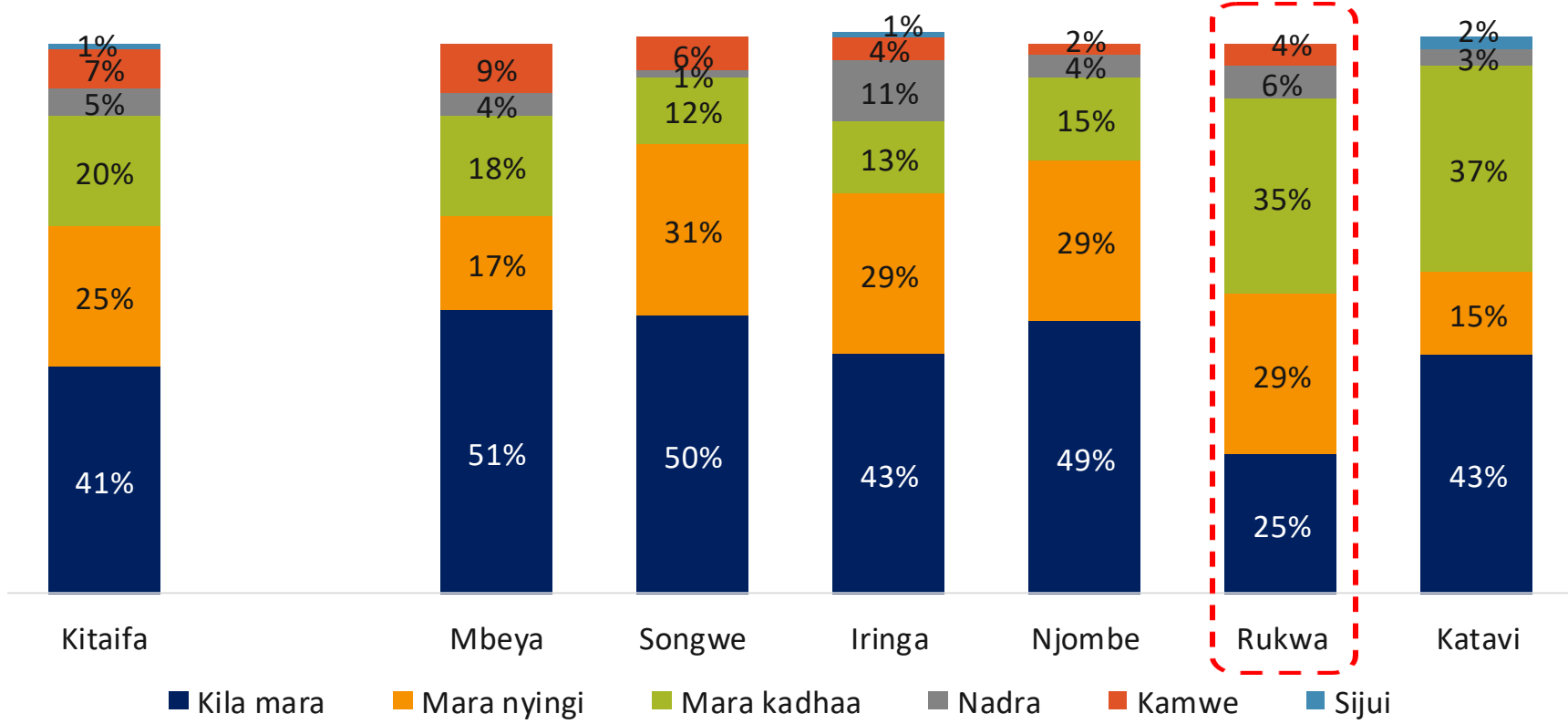
Matamaniao ya umiliki wa mali kwa siku zijazo

Robo ya wakazi wa Rukwa wanahangaika kulipia matumizi ya kila siku, kila mara

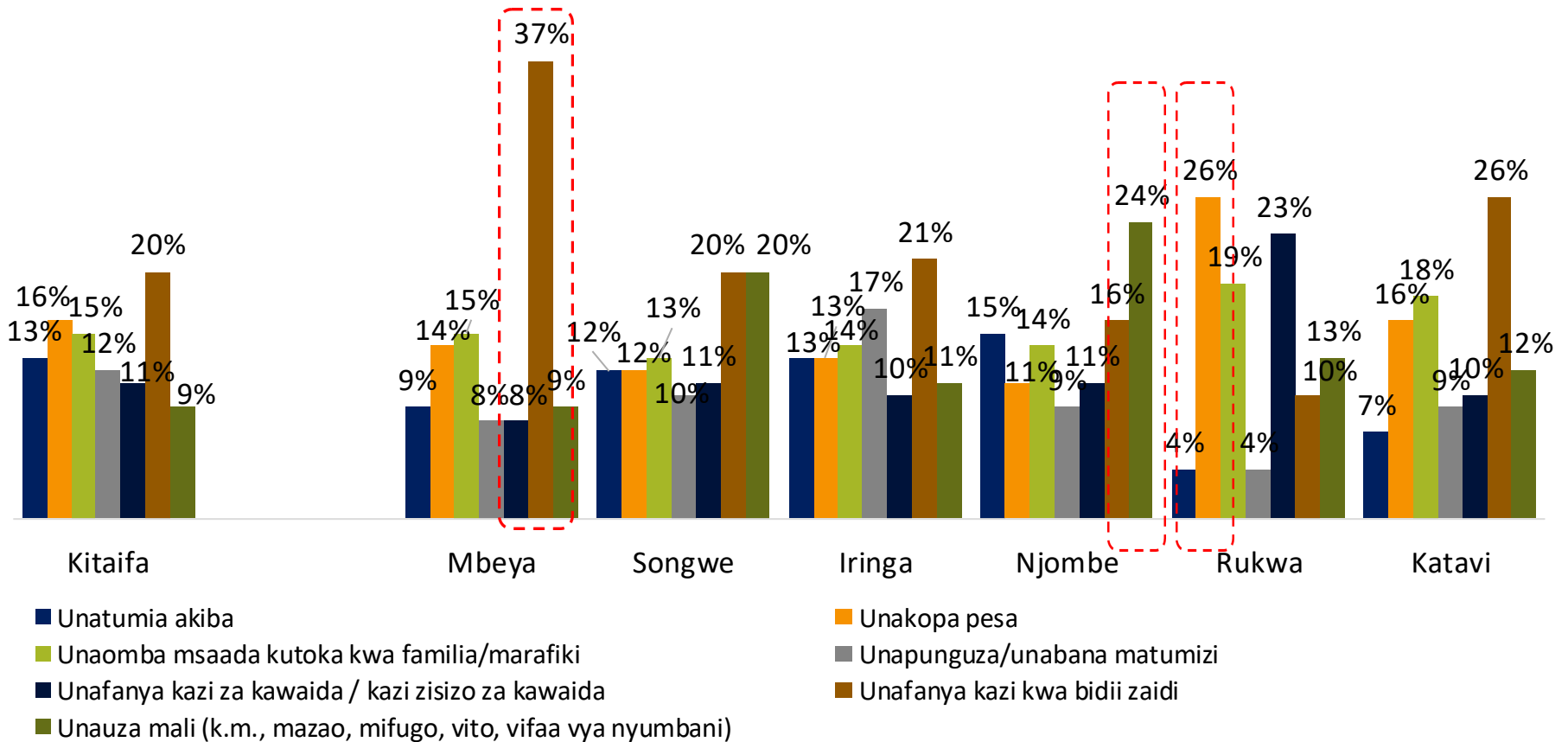
Asilimia ya watu wazima ambao huhangaika na matumizi ya kawaida/kila siku

Zaidi ya wakazi 3 kati ya 10 wa Mbeya wanafanya kazi kwa bidii zaidi kama njia ya kumudu maisha huku wakazi wa Rukwa hukopa pesa ili kujikimu na wakazi wa Njombe huuza mali zao

Unapoona unakaribia kuishiwa na pesa, unahakikishaje unamudu maisha hadi pale utakapopata pesa tena?

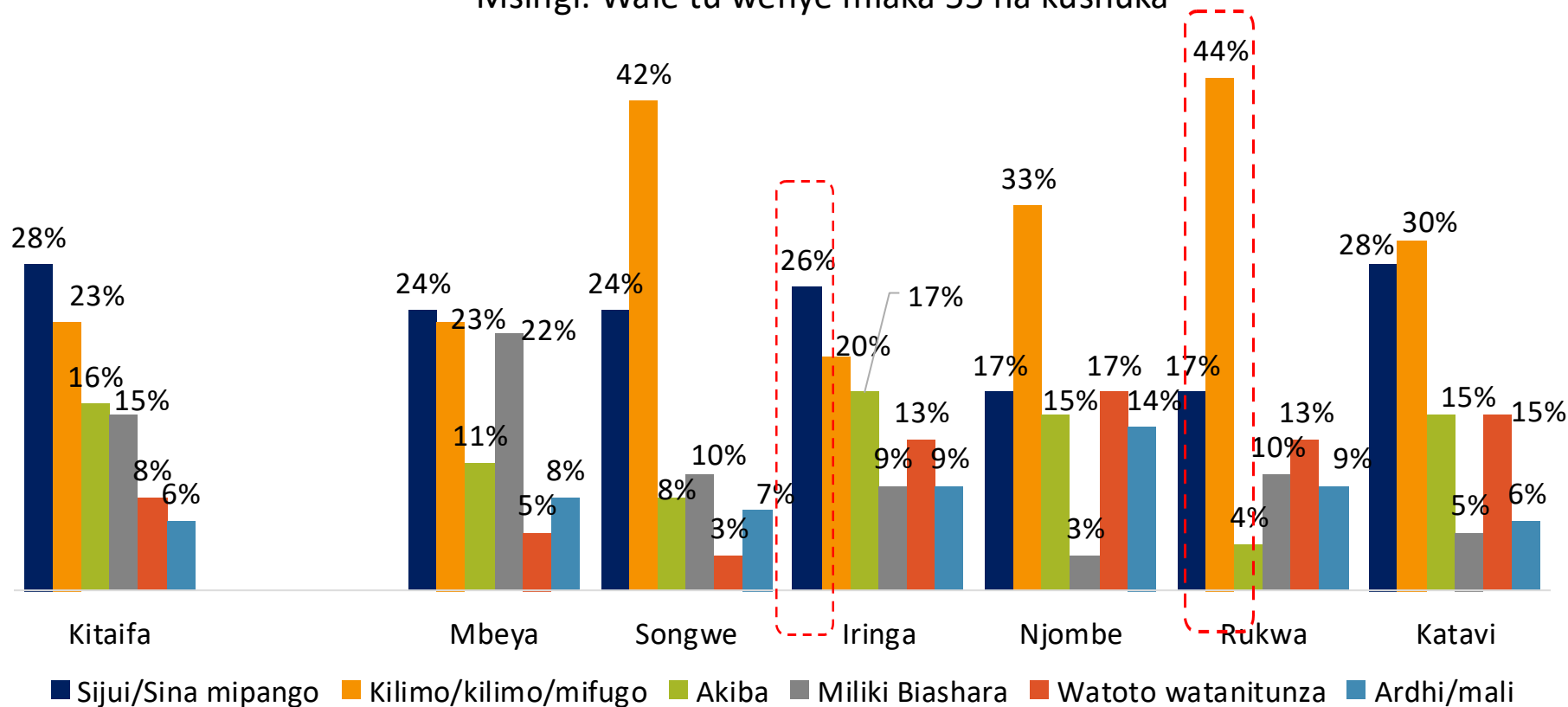

Wakazi zaidi ya wa 4 kati ya 10 mkoani Rukwa hutegemea kilimo na ufugaji baada ya kustaafu huku wakazi wa Iringa wakiwa hawajui nini cha kufanya

Je, watazania wenye miaka 55 na kushuka wanajipangaje na kustaafu?

Msingi: Wale tu wenye miaka 55 na kushuka

Huduma jumuishi za kifedha

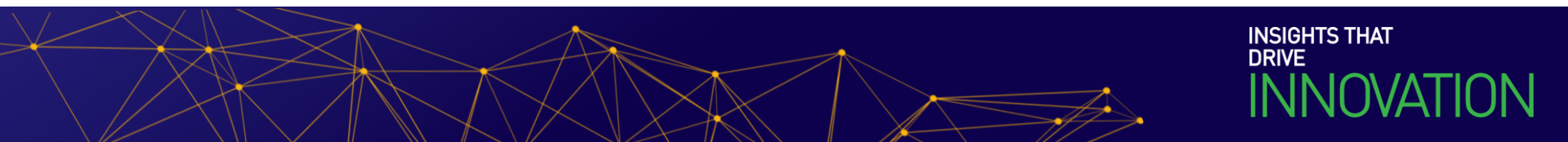
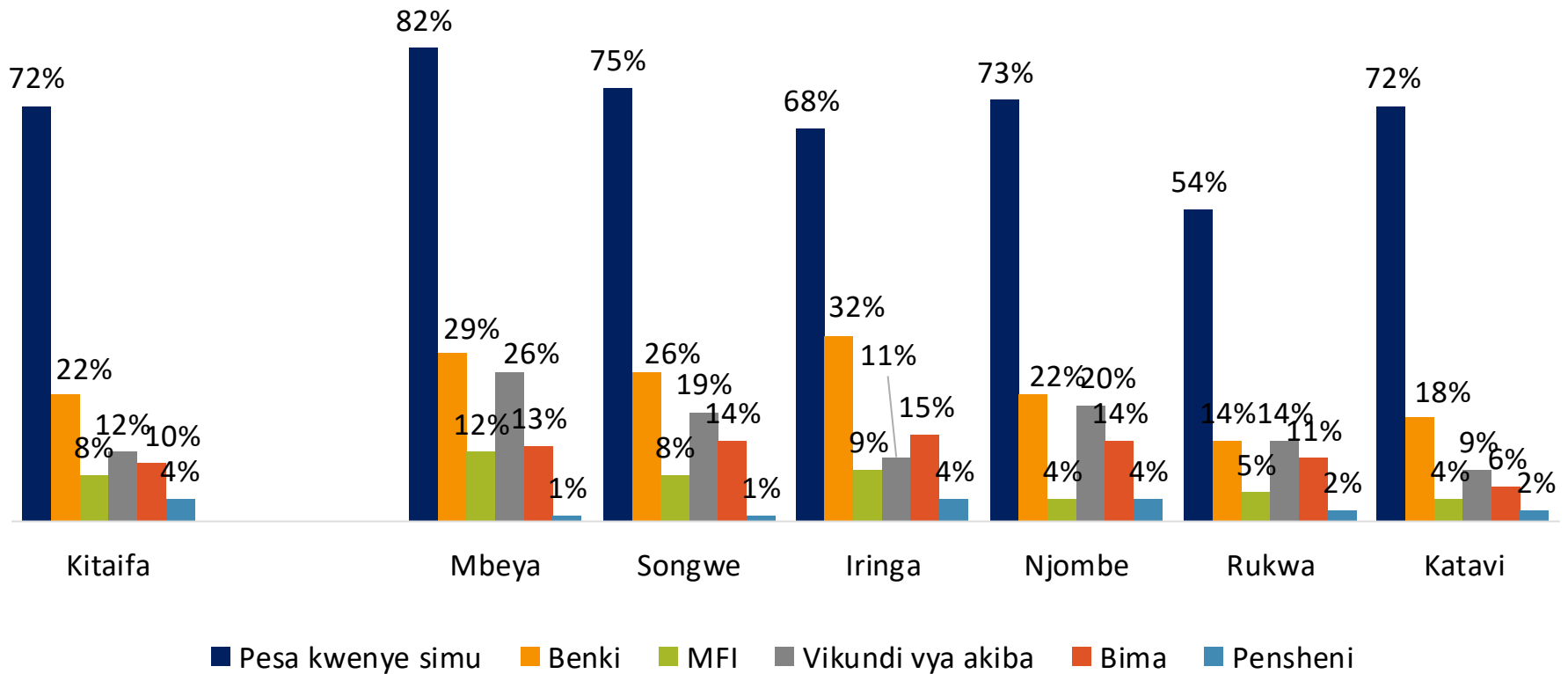
Hali ya upatikanaji na utumiaji wa huduma za kifedha?

Matumizi ya huduma za
kifedha

Makampuni ya simu za mkononi yamesaidia kupanua matumizi ya huduma za fedha kwenye mikoa ya nyanda za juu kusini

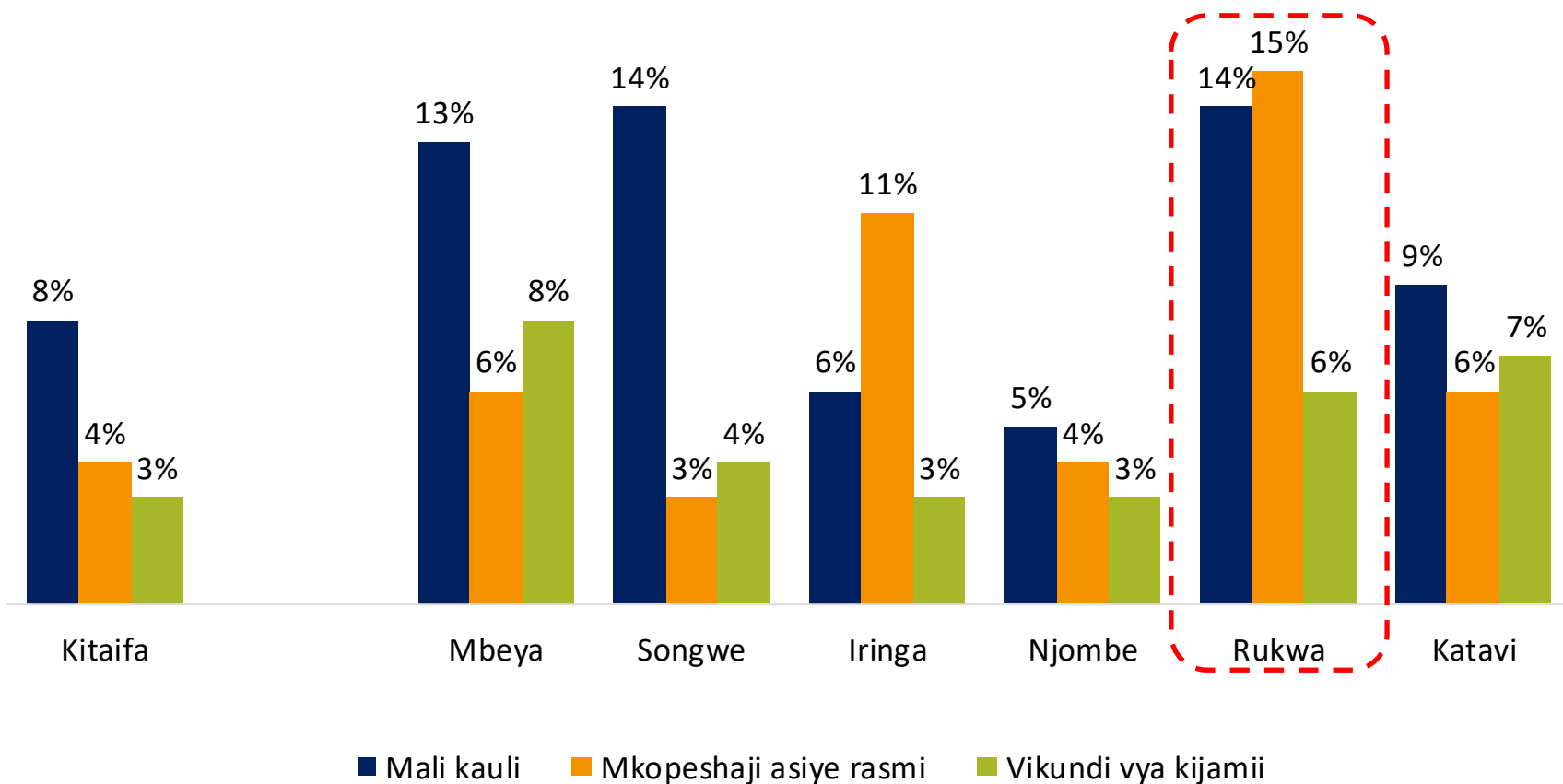
Matumizi ya huduma rasmi za fedha

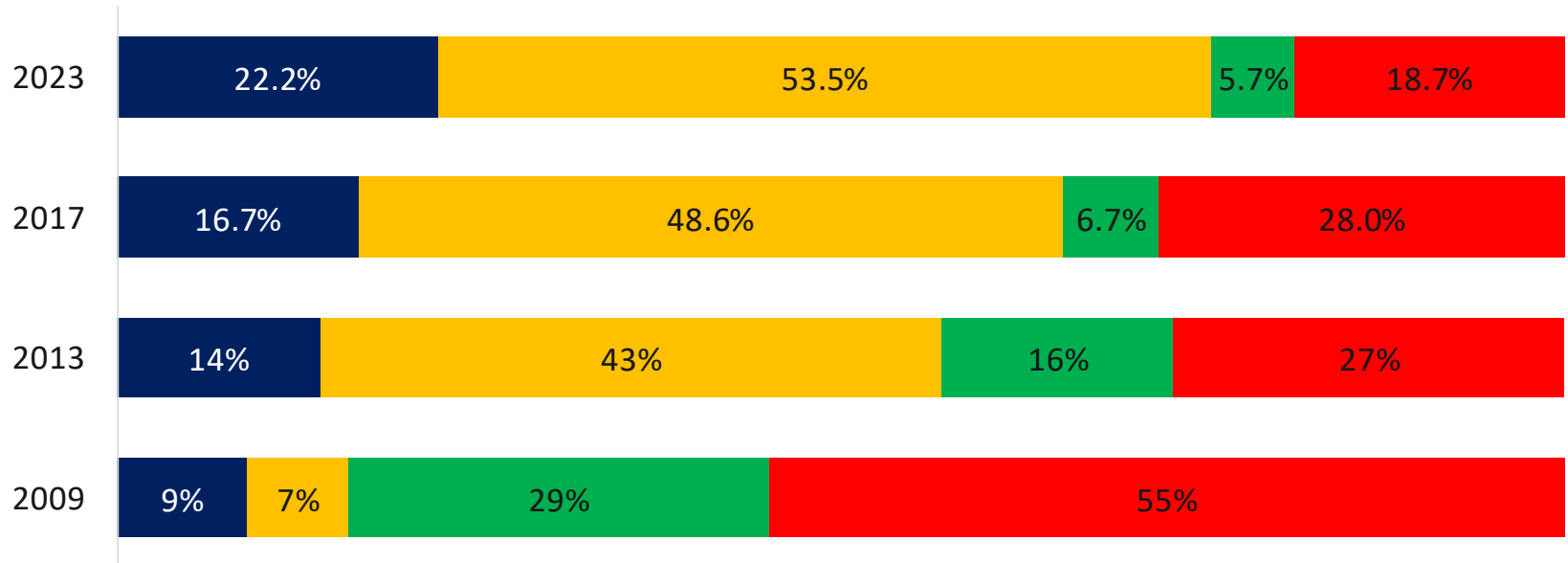

Wakazi wa mkoa wa Rukwa, wanaongoza kwa matumizi ya huduma zisizo rasmi za fedha

Matumizi ya huduma zisizo rasmi za fedha

Picha ya kitaifa – Matumizi ya huduma za kifedha zilizo rasmi yameongezeka kutoka 65% mpaka 76%

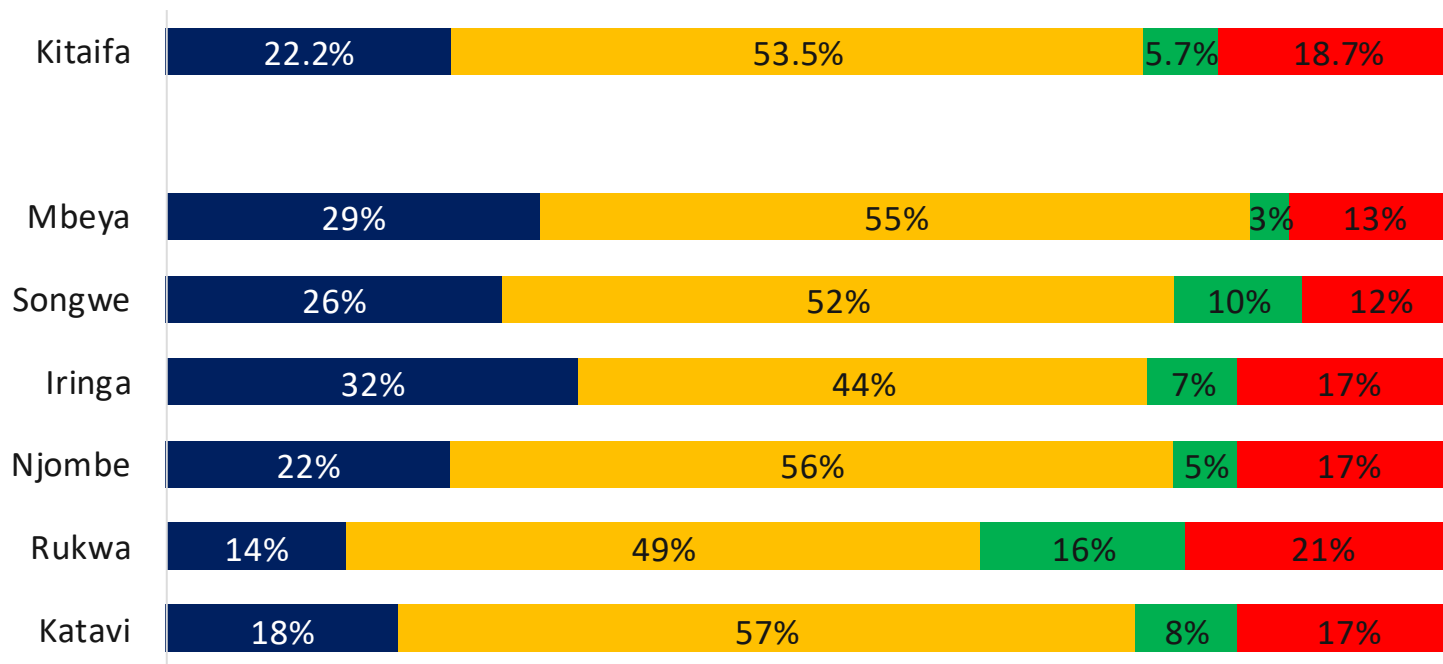
■ wanazo au wanatumia huduma za kibenki

■ hawana au hawatumii huduma za kibenki lakini wanazo au wanatumia huduma nyingine rasmi za kifedha

■ hawana au hawatumii huduma za kibenki lakini wanatumia huduma zisiso rasmi

■ hawatumii huduma za kifedha kabisa

Utumiaji wa huduma jumuishi za kifedha ki-mikoa

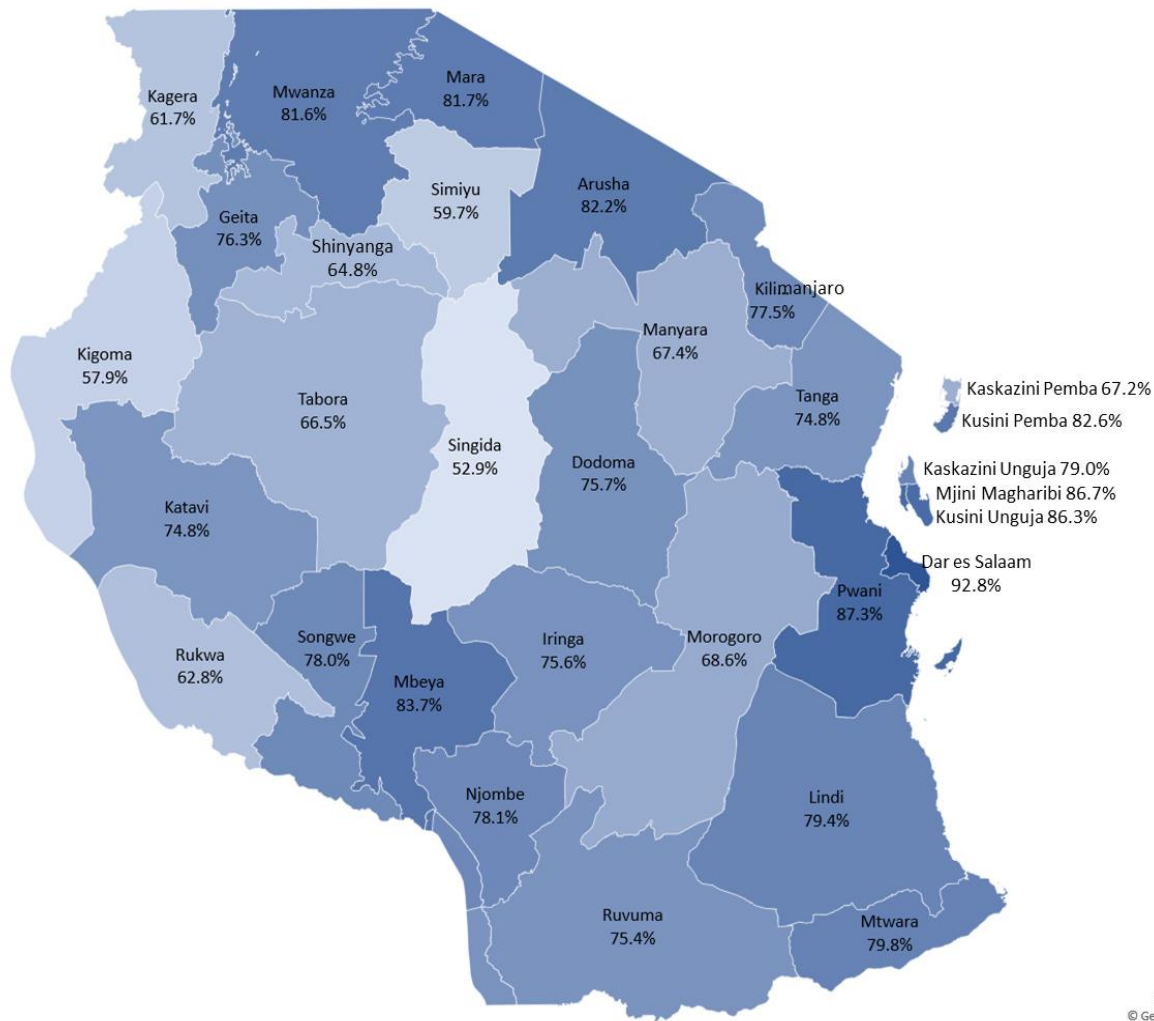
■ wanazo au wanatumia huduma za kibenki

■ hawana au hawatumii huduma za kibenki lakini wanazo au wanatumia huduma nyingine rasmi za kifedha

■ hawana au hawatumii huduma za kibenki lakini wanatumia huduma zisiso rasmi

■ hawatumii huduma za kifedha kabisa

Utumiaji wa huduma jumuishi za kifedha ki-mikoa

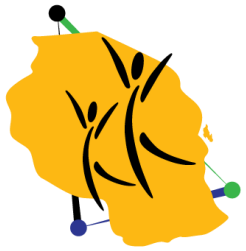

Matumizi

Je, ni watoa huduma gani wanatumika zaidi?

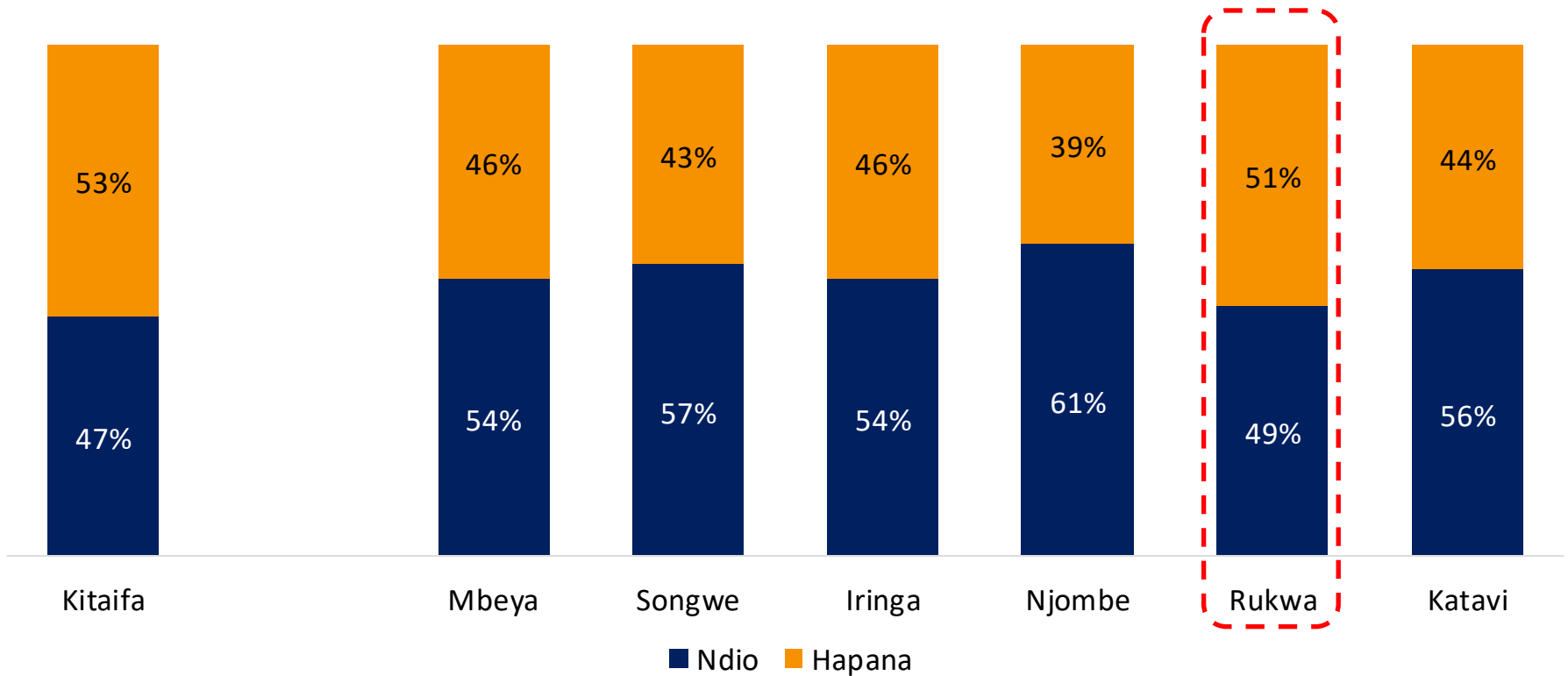
Matumizi, akaunti hai
na Nani ameachwa nyuma

Je, wakazi wa mikoa ya nyanda za juu kusini huweka akiba?

Wakazi wa mkoa wa Rukwa zaidi ya watu 5 kati ya 10 hawawezi akiba

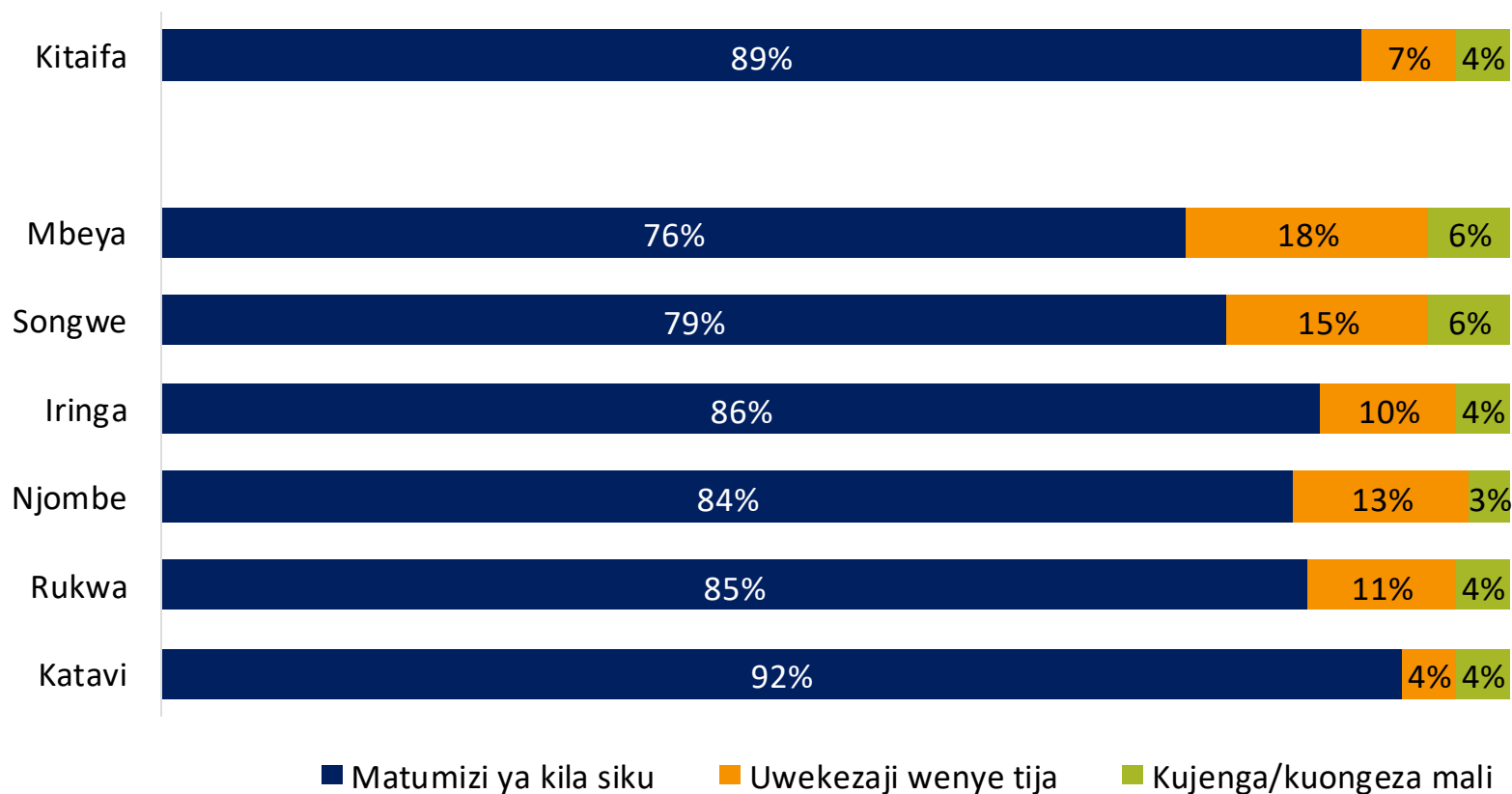
Akiba

Wakazi wengi wa nyanda ya juu kusini huweka akiba kwa ajili ya matumizi ya kila siku

Je, huweka akiba kwa ajili ya nini?

Msingi: wale tu wanaoweka akiba?

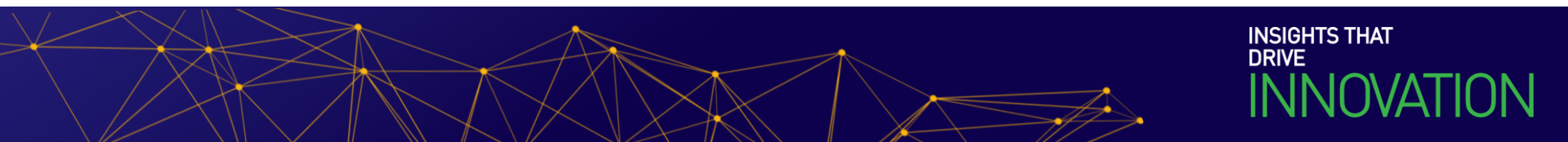
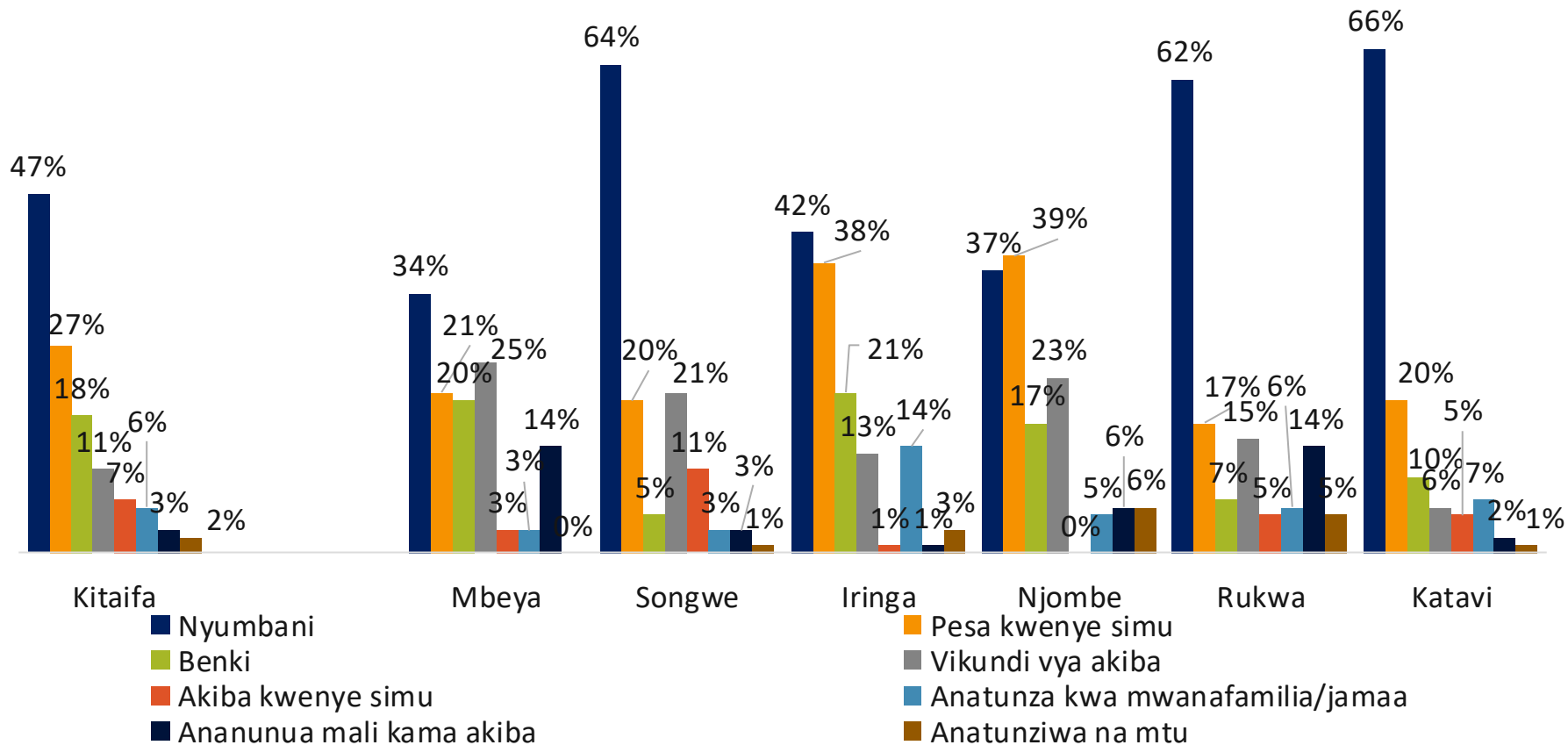

Wakazi wengi wa mikoa ya nyanda za juu kusini huweka akiba³⁸ yao nyumbani huku wengine wakihifadhi kama pesa kwenye simu zao za mkononi

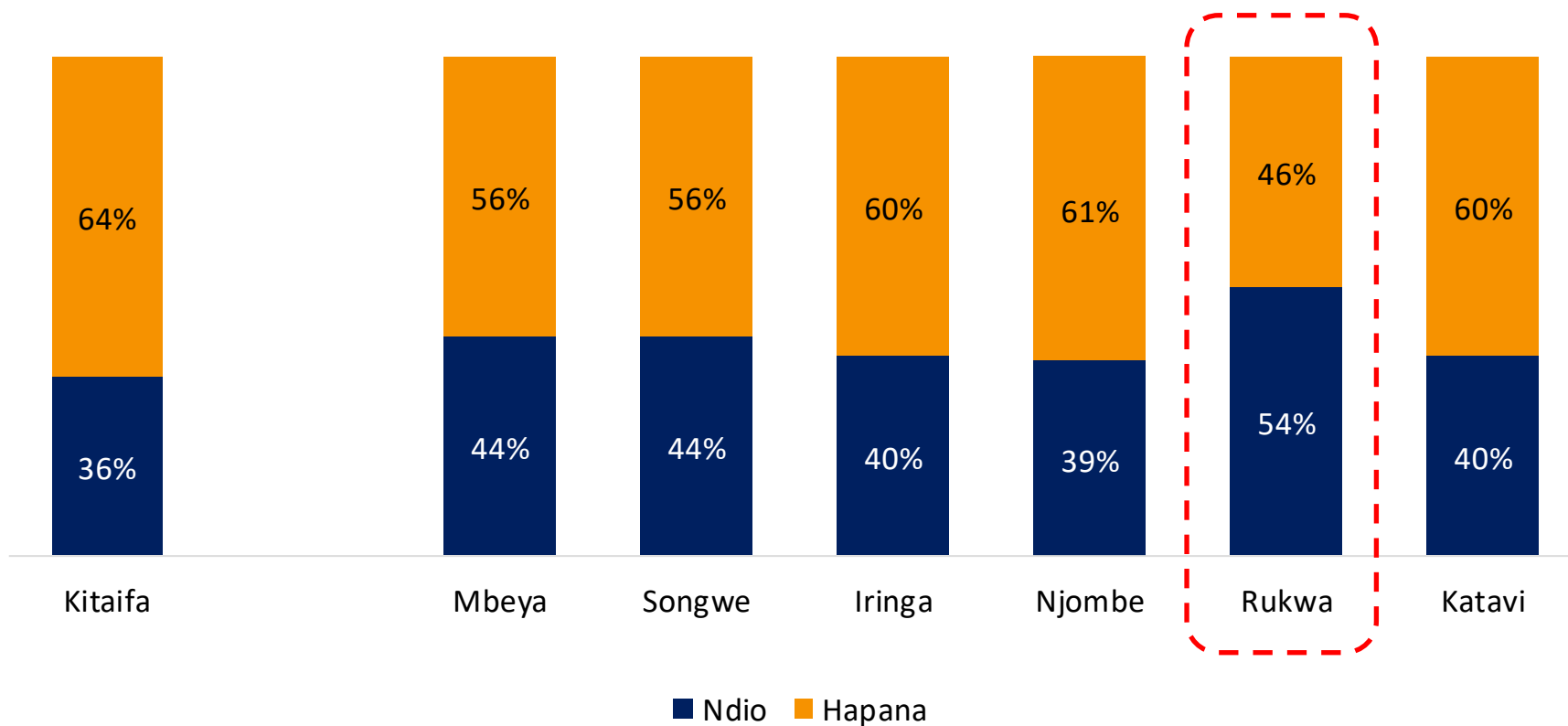
Je, huweka akiba wapi?
Msingi: wale tu wanaoweka akiba

Upatikanaji haraka; usalama wa pesa, kigezo kikuu cha kuchagua

Je, wakazi wa mikoa ya nyanda za juu kusini huchukua mkopo? Zaidi ya nusu ya wakazi wa Rukwa wanachukua mkopo

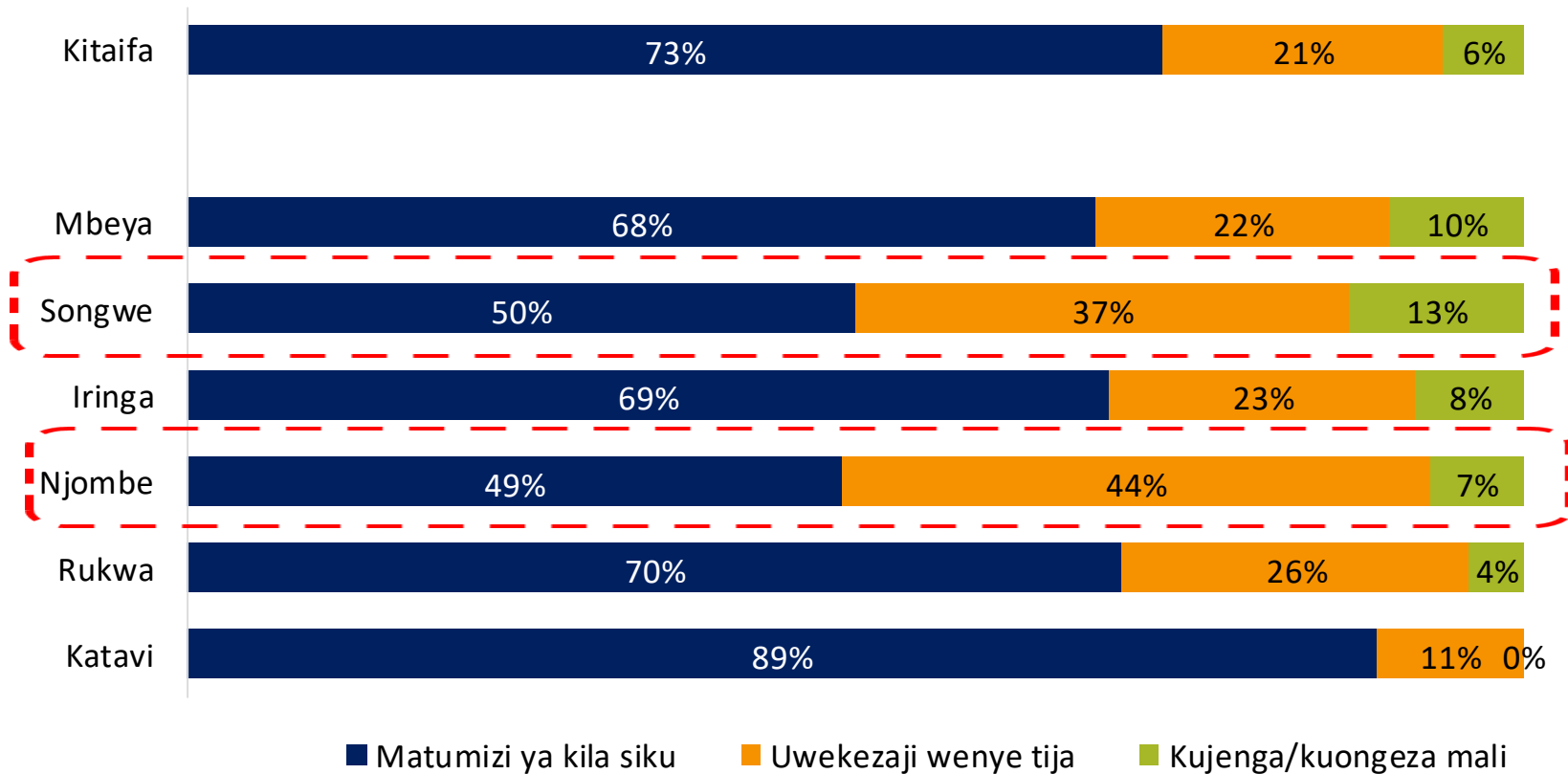
Mkopo

Wakazi wa nyanda za juu kusini hukopa kwa ajili ya kurahisisha gharama za matumizi ya kila siku, huku zaidi ya theluthi ya wakazi wa Njombe na Songwe hukopa kwaajili ya uwekezaji wenye tija

Je, hukopa kwa ajili ya nini?

Msingi: wale tu wanaokopa

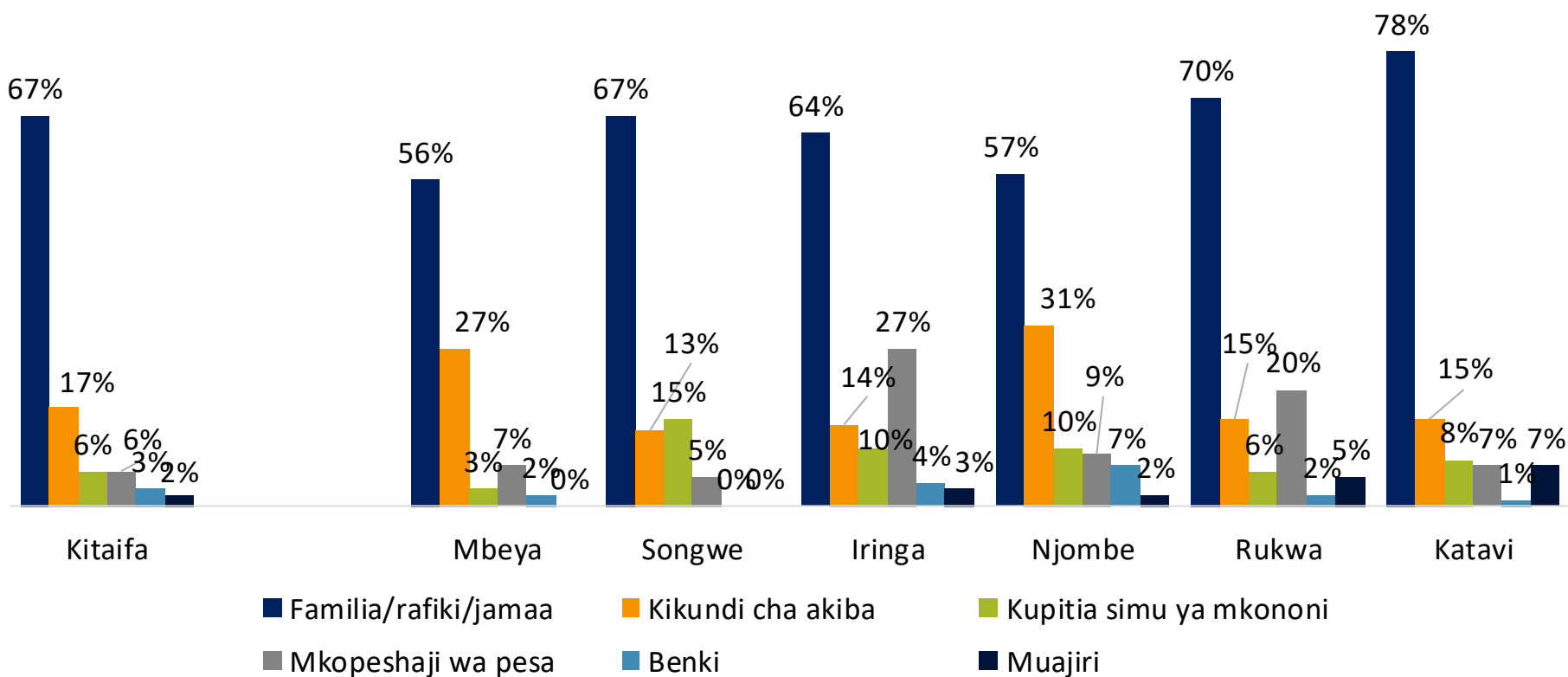

Wakazi wengi wa nyanda za juu kusini hutegemea mikopo kutoka kwa familia na ndugu

Je, hukopa wapi?
Msingi: wale tu wanaokopa

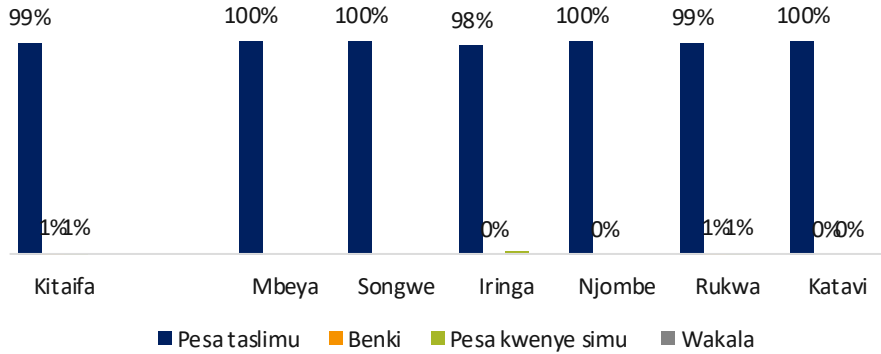
ukaribu; upatikanaji haraka;
kuaminika, kigezo kikuu cha
kuchagua

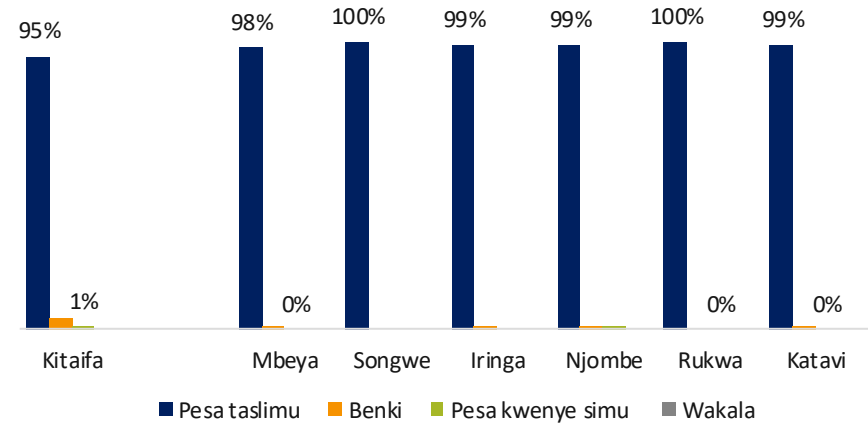

Wakazi wengi wa mikoa ya nyanda za juu kusini hupokea kipato chao kwa pesa taslimu

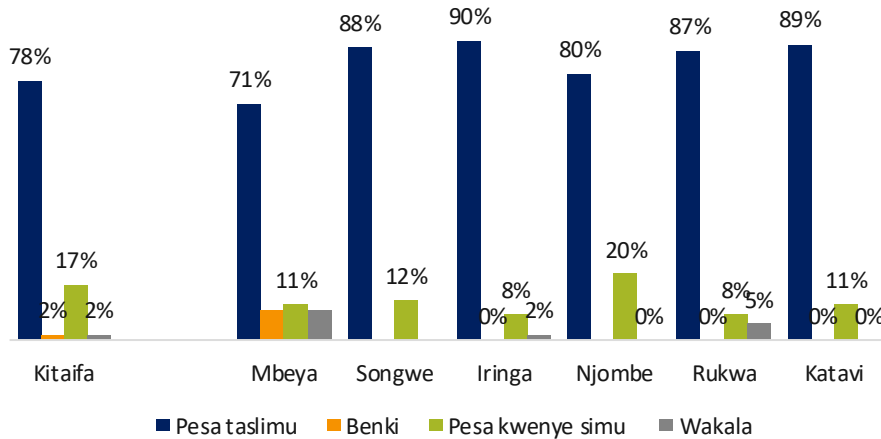
Je, wanapokeaje kipato chao? - Kazi za kawaida/muda

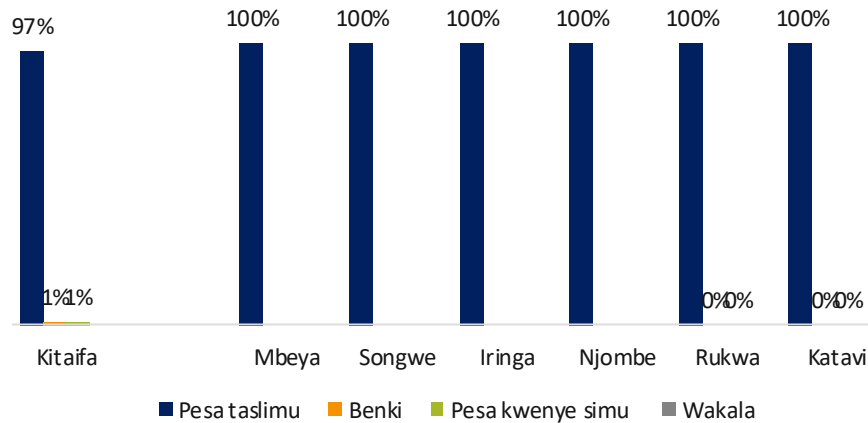
Je, wanapokeaje kipato chao? - Biashara

Je, wanapokeaje kipato chao? - Kutumiwa hela

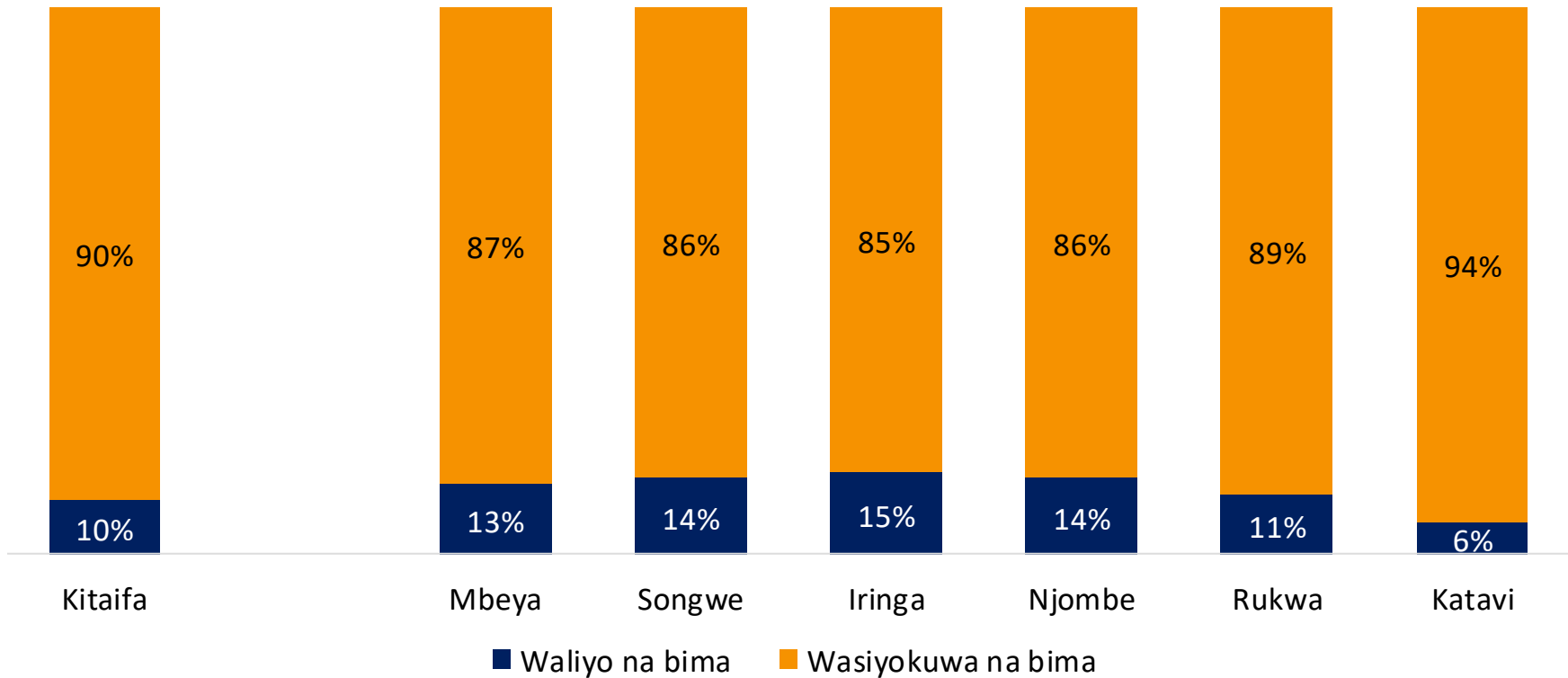

Je, wanapokeaje kipato chao? - Huduma

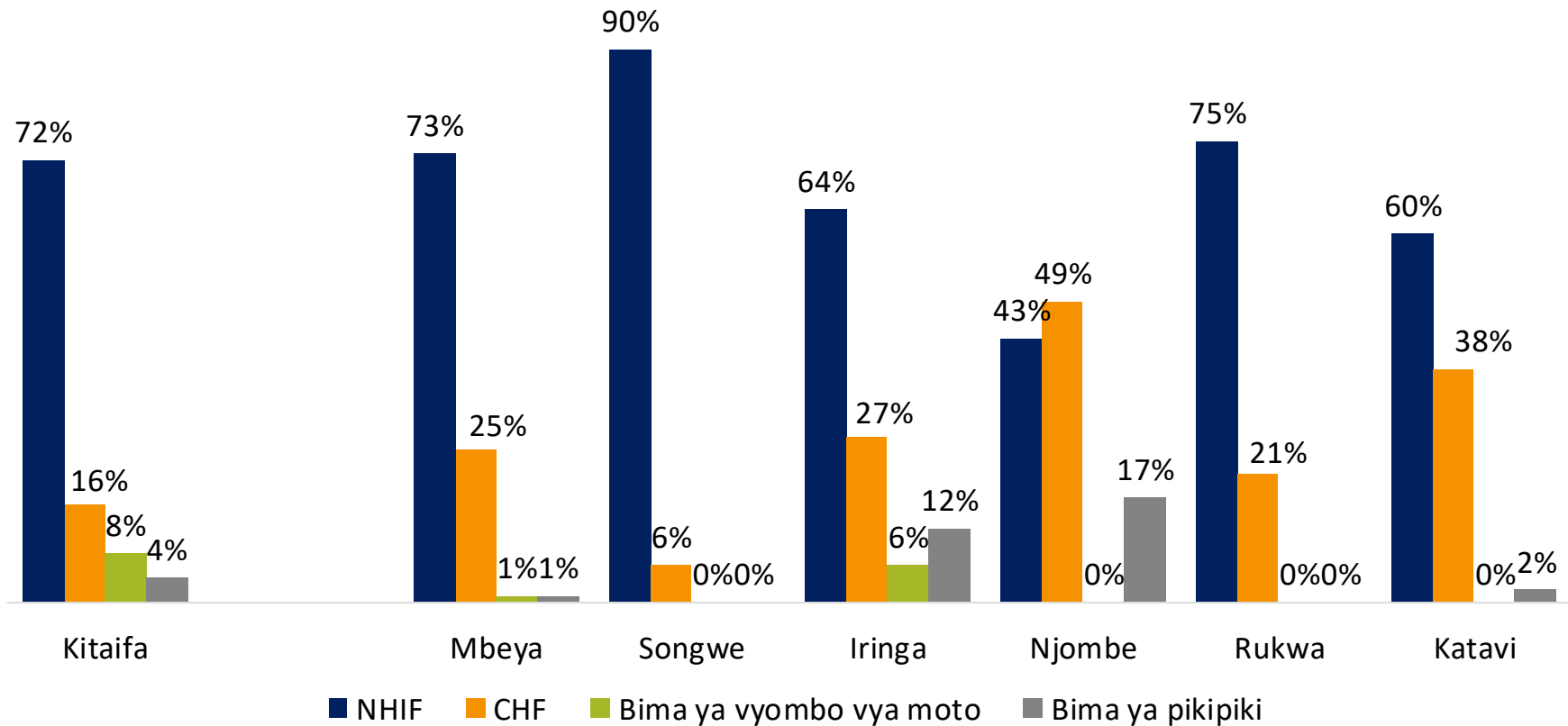
Je, wakazi wa mikoa ya nyanda za juu kusini wanatumia bima?

Bima

Wakazi wengi wa mikoa ya nyanda za juu kusini wanatumia bima ya afya kutoka NHIF

Je, wanatumia bidhaa gani za bima?
Msingi: wale tu wenye bima

Asanteni Sana!

